

UCHWAŁA NR

RADY MIASTA GDYNI

z dnia 2013 r.

w sprawie przyjęcia raportu z realizacji w 2012 roku w Gdyni Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Na podstawie art.18 ust. 1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 Nr 142 poz. 1591 z późn. zmianami¹⁾), w związku z art. 10 ust. 3 oraz art. 11 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 124) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się raport z realizacji w 2012 r. Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, który stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta:
S. Szwabski

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23,poz. 220, Nr 62, poz.558, Nr113, poz. 984, Nr 153, poz.1271 i Nr 214, poz1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. nr 172, poz. 1441 i nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz.327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r., Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz,1458, z 2009 r. Nr 52, poz.420 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz.142 i 146, nr 106, poz. 675 i Nr 40, poz. 230, z 2011 r. Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 21, poz.113 , Nr 217, poz. 1281 i Nr 149 poz. 887, z 2012 r. poz. 567 oraz z 2013 r. poz. 153.

UZASADNIENIE

Zgodnie z zapisem art. 11 ust. 1 *Ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii* organ wykonawczy samorządu gminy sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 31 marca roku następnego. W związku z powyższym przygotowano raport z realizacji *Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii* w 2012 r. Prezentuje on działania podejmowane w minionym roku zarówno będące kontynuacją inicjatyw realizowanych od lat oraz nowych projektów wprowadzonych w wyniku doświadczeń i otwartości na potrzeby mieszkańców.

I. WPROWADZENIE

Zapobieganie i rozwiązywanie problemów narkotykowych stanowi jedno z zadań gminnych w obszarze ochrony zdrowia. Realizacja *Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii* prowadzona jest w oparciu o następujące akty prawne, tj.:

- *Ustawę z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.)*,
- *Ustawę z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.)*
- *Ustawę z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10 poz. 55 z 1996 r. z późn. zm.)*
- *Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016*
- *Narodowy Program Zdrowia na lata 2007- 2015*
- *Ustawę z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234 poz. 1570 z 2008 r. z późn. zm.)*
- *Gdyńską Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2013 przyjętą Uchwałą Rady Miasta nr XVII/417/08 z dnia 27.02.2008 r.*
- *Ustawę z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 234 poz. 1536 z 2010 r. z późn. zm.)*

Inne akty prawne, do których program się odwołuje to:

- *Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2011 r. Nr 112 poz. 654 z późn. zmianami*
- *Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182)*
- *Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 z 2005 r. z późn. zm.)*
- *Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie*
- *Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego .*

W odwołaniu do wyżej wymienionych przepisów władze lokalne prowadzą działania w celu ograniczenia wśród mieszkańców Gdyni używania narkotyków, a tym samym zmniejszenia szkód zdrowotnych i społecznych. Cele realizowane są przez odpowiedni dobór wykonawców zadań z zakresu profilaktyki uzależnień oraz zapewnienie dostępu do leczenia osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych i członkom ich rodzin.

Substancje psychoaktywne to środki wytwarzane i dystrybuowane legalnie (np. tytoń, leki i substancje produkowane w celach technicznych), jak i nielegalnie (narkotyki). Część substancji wytwarzanych legalnie może być używana niewłaściwie np. leki używane bez wskazań lekarskich lub inaczej niż zalecono, rozpuszczalniki techniczne używane do oszłamiania się.

Osiągnięcie celów *Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii* było możliwe dzięki współpracy wszystkich środowisk lokalnych działających na wielu poziomach zgodnie z zasadami:

- 1) współpracy
- 2) systemowości
- 3) realizmu
- 4) kontekstu innych uzależnień

- 5) dostępu do informacji
- 6) rzetelności i dokładności w wykonywaniu zadań .

W realizacji *Gminnego Programu* uczestniczyły następujące podmioty:

- SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień,
- Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe. Poradnia Profilaktyki Uzależnień,
- NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego,
- Ośrodek Wsparcia Psychoterapeutycznego „*Podwójny Problem*”
- podmioty lecznicze,
- placówki edukacji,
- Komenda Miejskiej Policji,
- Straż Miejska ,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Placówek Specjalistycznych im. K. Lisieckiego „Dziadka”,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Gdyński Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny,
- Zespół Kuratorów Rodzinnych i Zespół Kuratorów dla Dorosłych Sądu Rejonowego w Gdyni
- organizacje pozarządowe,
- parafie,
- rady dzielnic.

II. SKALA ZJAWISKA NARKOMANII W GDYNI

Analiza danych statystycznych raportów następujących służb: organy ścigania, podmioty lecznicze, pomoc społeczna, placówki oświaty wskazują na rozmiar i trendy zjawiska narkomanii na terenie miasta.

Każdy z wymienionych podmiotów – w ramach swoich uprawnień statutowych - podejmuje działania na rzecz zminimalizowania szkód wynikających z uzależnienia od środków psychoaktywnych.

Skala przestępczości narkotykowej

W ramach m.in. zwalczania nielegalnego przewozu środków odurzających, substancji psychotropowych i ich prekursorów organy celne systematycznie kontrolują osoby, środki transportu i towary. Środkiem psychoaktywnym wykrywanym corocznie przez pracowników służb celnych jest marihuana wskazana przez wszystkie służby jako dominujący narkotyk (tabela nr 1).

Tabela nr 1: Zajęte ilości marihuany w Gdyni w latach 2010 - 2012

Lp.	Rodzaje narkotyków	Ilość wykryta w 2010 r.	Ilość wykryta w 2011 r.	Ilość wykryta w 2012 r.
1.	2.	3.		
1.	marihuana	1 g	2495,69 g	4269,15 g

Źródło: Izba Celna w Gdyni

Z raportu Izby Celnej w Gdyni za okres od stycznia do grudnia 2012 r. wynika, iż służby celne – oprócz marihuany - ujawniły i zajęły na terenie gminy Gdynia następujące ilości środków odurzających, leków psychotropowych, w tym również środków zastępczych tzw. dopalaczy¹(tabela nr 2) .

Tabela nr 2: Zajęte ilości środków odurzających i substancji psychoaktywnych w Gdyni w 2012 r.

Lp.	Rodzaj środka	Nazwa	Ilość	Miara	Uwagi
1.	środki zastępcze	UR-144	20	gram	
2.	środki zastępcze	ETH-CAT	50	gram	
3.	środki farmaceutyczne	Kamagra	24	szt.	
4.	środki farmaceutyczne	Kamagra	104	szt.	
		Cialis	20	szt.	
5.	środki farmaceutyczne	Kamagra	20	szt.	
		Cialis	12	szt.	
6.	środki farmaceutyczne	Searle	43	szt.	tabletki wczesnoporonne
7.	środki farma+ ceutyczne	Cialis, Viagra, Levitra	21	szt.	
8.	substancje psychotropowe	Relanium	70	szt.	
		Tramal Retard 150	30	szt.	
9.	środki farmaceutyczne	Poltram Retard 200	90	szt.	
		Tramal Retard 150	30	szt.	
		Relanium	20	szt.	
10.	środek farmakologiczny	Dolcontrol	30	szt.	zawiera pentydynę I N śr. odurzające
11.	środki farmaceutyczne	Somatropin DNA	48	szt.	hormon wzrostu
12.	środki farmaceutyczne	Lerivon	30	szt.	

	substancje psychotropowe	Zomiren	30	szt.	substancja czynna - Alprazolamum
		BEZ NAZWY	64	szt.	64 sztuk kapsulek bez nazwy
	substancje psychotropowe	Xanax	30	szt.	substancja czynna - Alprazolamum
13.	środki farmaceutyczne	Xanax	60	szt.	substancja czynna - Alprazolamum
	środki farmaceutyczne	Relanium	40	szt.	
14.	środki farmaceutyczne	Tamoxifen	61	szt.	
15.	narkotyki	marihuana	1,5	gram	
16.	środki farmaceutyczne	Sildenafil Citrate	50	szt.	
17.	środki farmaceutyczne	Kamagra	9	szt.	
18.	środki farmaceutyczne	Mioprostol	27	szt.	
19.	substancje psychotropowe	Clonazepam	60	szt.	środki psychotropowe z grupy IVP
20.	substancja psychotropowa	Relanium	20	szt.	
21.	środki farmaceutyczne	Poltram Retard 200	50	szt.	
22.	substancje psychotropowe	Concerta	30	szt.	substancja czynna - Metylophenidat
23.	środki farmaceutyczne	Kamagra	224	szt.	
		Levitra	4	szt.	
		Viagra	4	szt.	
24.	środki farmaceutyczne	Stilnox	30	szt.	subst. psychotr. z gr. IVP
25.	narkotyki	marihuana	5	gram	
26.	środki farmaceutyczne	Clonazepamum	60	szt.	środki psychotropowe z grupy IVP
	środki farmaceutyczne	Tramal retard	60	szt.	substancja czynna tramal na bazie opiatoidów
27.	narkotyki	marihuana	4267,65	gram	
28.	substancje psychotropowe	Tranxene	10	szt.	Klorazepam - substancja psychotropowa z grupy IV P

Zródło: Izba Celna w Gdyni

Skalę przestępstw narkotykowych w świetle zapisów *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.* na terenie Gdyni przedstawia raport Komendy Miejskiej Policji w Gdyni. Z danych policyjnych wynika, iż w roku 2012 dokonano ogółem 328 przestępstw popełnionych wbrew w/wymienionej ustawie, w tym 68 czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie. Odnotowano 5 nieletnich, którzy dopuścili się popełnienia czynów karalnych znajdując się w tym czasie pod wpływem środka odurzającego lub innej substancji psychoaktywnej.

Działania Komendy Miejskiej Policji w Gdyni w świetle respektowania zapisów *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.* na terenie Gdyni w okresie od 2011 r. do 2012 r. przedstawia tabela nr 3 .

Tabela nr 3: Przestępstwa narkotykowe i wykrywalność sprawców w poszczególnych dzielnicach Gdyni w latach 2011-2012

Jednostka/ komisariat	Czyny stwierdzone		Sprawcy			
			ogółem		w tym nieletni ²	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Śródmieście	47	32	36	27	-	3
Wzgórze św. Maksymiliana	38	43	16	18	1	3
Chylonia	86	151	56	93	12	17

Karwiny	46	34	24	12	1	1
Oksywie	58	29	37	24	11	6
Witomino	66	39	50	22	5	3
KMP	339	328	231	196	30	33

Źródło: Komenda Miejska Policji w Gdyni

Liczba przestępstw narkotykowych w omawianym okresie czasu utrzymuje się na tym samym poziomie, natomiast liczba sprawców zmniejszyła się o 35.

W ocenie Komendy Miejskiej Policji w Gdyni poziom zagrożenia zjawiskiem narkomanii na terenie miasta jest nadal wysoki. W celu przeciwdziałania zjawisku narkomanii funkcjonariusze gdyńskich komisariatów Policji oraz Wydziału Kryminalnego KMP w Gdyni prowadzili stałe na szeroką skalę zakrojone rozpoznanie przedmiotowego zjawiska. Dane policyjne potwierdzają, że wśród osób nieletnich popularnym narkotykiem jest marihuana oraz amfetamina. Do dzielnic wskazanych jako najbardziej zagrożone przestępczością narkotykową należy wskazać Chylonię i znajdujące się tam osiedla o zabudowie wielorodzinnej ułatwiające dotarcie do dużej liczby osób próbujących nabyć narkotyki, a równocześnie zapewniające anonimowość i poczucie bezkarności. Należy nadmienić, iż ze zjawiskiem narkomanii ściśle należy łączyć zagrożenie przestępstwami przeciwko mieniu (kradzieże, rozboje).

Jako podstawowy sposób dystrybucji KMP wskazuje tzw. dostawy na telefon oraz zamówienia za pośrednictwem Internetu. Osoby zamierzające nabyć środki odurzające kontaktowały się z dilerem poprzez telefon, Internet, a przekazanie środków następowało w umówionym miejscu na terenie Gdyni. Zaobserwowano niepokojące zjawisko obniżenia granicy wiekowej sprawców posiadających narkotyki. W 2011 r. były to osoby w wieku 16 -34 lata, gdy w 2012 r. osoby w wieku 13 - 29 lat .

Interwencje, pomoc osobom z problemem narkotykowym

Dane o liczbie interwencji medycznych przekazane przez SPZOZ Miejską Stację Pogotowia Ratunkowego w Gdyni wskazują, że w 2012 r. rozpoznano ogółem 43 zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych, w tym u 22 osób stwierdzono zatrucie środkami narkotycznymi. W omawianej grupie pacjentów 6 osób to osoby do 18 r.ż. Dla porównania w latach 2010 i 2011 r. problem, o którym mowa wyżej odnotowano u 55 osób.

W 2012 r. NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego w Gdyni zarejestrowało ogółem 145 pacjentów z rozpoznaniem zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem środków psychoaktywnych. Szczegółowe informacje o liczbie osób zarejestrowanych i leczonych z podziałem na rodzaj środka uzależniającego przez w/wskazaną placówkę przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 4: Liczba osób zarejestrowanych i leczonych w związku z uzależnieniem w NZOZ Centrum Zdrowia w Gdyni w latach 2011-2012

Lp.	Rodzaje uzależnienia	Rok 2011	Rok 2012
------------	-----------------------------	-----------------	-----------------

1.	2.	3.	4.
1.	Opiaty	9	1
2.	Kanabinole	5	4
3.	Środki nasenne i uspokajające	25	106
4.	Kokaina	5	0
5.	Inne substancje psychoaktywne	8	34
Ogółem		52	145

Źródło: NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego w Gdyni

Widoczny w 2012 r. wzrost liczby osób korzystających z pomocy medycznej związany jest głównie ze zwiększeniem liczby osób używających leki uspokajające, środki nasenne i inne środki psychoaktywne (najprawdopodobniej narkotyki syntetyczne). Pacjenci objęci byli opieką psychologiczną i psychiatryczną, motywowano ich do podjęcia terapii, jak również udzielano informacji na temat form wsparć w środowisku. Wśród pacjentów NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego 12 osób stanowili pacjenci, których zdiagnozowano w programie profilaktyczno-diagnostycznym, finansowanym przez Gminę Miasta Gdyni

Innym źródłem danych dotyczących skali problemu uzależnienia od środków psychoaktywnych w Gdyni jest raport niepublicznej specjalistycznej poradni psychologiczno-pedagogicznej Edukacyjnej Kliniki Centrum Arrupe Poradni Profilaktyki Uzależnień, działającej na terenie Miasta od lipca 2004 r.

Liczbę pacjentów kliniki w ostatnich 4 latach przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5: Liczba pacjentów Edukacyjnej Kliniki Centrum Arrupe Poradni Profilaktyki Uzależnieni za okres 2009 – 2012

Lp.	Rok	Liczba pacjentów terapii indywidualnej i grupowej	Wiek 14-26 r.ż.	Powyżej 26 r.ż.
1.	2009	66	52	14
2.	2010	53	49	4
3.	2011	52	46	6
4.	2012	57	52	5

Źródło: Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe Poradnia Profilaktyki Uzależnieni

Z informacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni wynika, iż zarówno 2011 r., jak i w 2012 r. opieką socjalną objęto 20 rodzin, w których występował problem narkomanii, a w 2010 r. liczba ta wynosiła 29.

Obraz skali problemów narkotykowych przedstawiają również dane uzyskane z Zespołu Placówek Specjalistycznych w Gdyni, który sprawuje opiekę nad dziećmi z rodzin zagrożonych patologią społeczną oraz rodzinami dysfunkcyjnymi. W 2012 r.:

- w Ognisku Wychowawczym w 3 rodzinach rozpoznano problem uzależnienia od środków psychoaktywnych (w 2010 r. i 2011 r. : 1),

- w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w 6 rodzinach rozpoznano problem uzależnienia od narkotyków (w 2010 r.: 7; w 2011 r.: 9),
- w Specjalistycznej Placówce Wsparcia dziennego w 4 rodzinach młodzieży korzystającej z oferty placówki rozpoznano problem uzależnienia od narkotyków.

Filarem w obszarze działań na rzecz osób uzależnionych od środków psychoaktywnych oraz informacji o trendach w obszarze uzależnień na terenie Miasta są dane statystyczne SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień (OPiTU), w strukturze którego znajduje się Przychodnia Terapii Uzależnień (PTU) przy ul. Chrzanowskiego 3/5 w Gdyni.

Dane porównawcze dotyczące liczby pacjentów objętych opieką w okresie ostatnich sześciu lat przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 6: Liczba pacjentów PTU w Gdyni - osób uzależnionych od narkotyków za okres 2007-2012

Lp	Rok	Liczba osób uzależnionych
1.	2012	481
2.	2011	452
3.	2010	440
4.	2009	368
5.	2008	306
6.	2007	317

Źródło: Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Gdyni

W 2012 r. w Przychodni Terapii Uzależnień zarejestrowano ogółem 893 pacjentów, tj.:

- osoby uzależnione : 481 (54%), w tym:
 - zarejestrowane po raz pierwszy : 280 (58%)
 - kobiety: 93 (19%)
- osoby współuzależnione : 412 (46%), w tym:
 - zarejestrowane po raz pierwszy : 288 (70%)
 - mężczyźni : 102 (25%) .

Strukturę wieku pacjentów uzależnionych zarejestrowanych w PTU w latach 2010-2012 przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7: Struktura wieku pacjentów uzależnionych zarejestrowanych w PTU w latach 2010-2012 – dane liczbowe i procentowe

Wiek pacjentów	2010 rok		2011 rok		2012 rok	
	Dane liczbowe	Dane procentowe	Dane liczbowe	Dane procentowe	Dane liczbowe	Dane procentowe
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
poniżej 14 r. życia	7	(2%)	7	(2%)	5	(1%)
15 lat	11	(2%)	17	(3%)	11	(2%)
16 lat	17	(4%)	28	(6%)	27	(6%)

17 lat	23	(5%)	27	(6%)	28	(6%)
18 lat	19	(4%)	27	(6%)	21	(4%)
19 – 21 lat	43	(10%)	45	(10%)	46	(9%)
22 – 30 lat	158	(36%)	162	(36%)	157	(33%)
powyżej 30 lat	162	(37%)	139	(31%)	186	(39%)

Liczbę zarejestrowanych pacjentów w Przychodni Terapii Uzależnień w zależności od rodzaju zażywanych środków uzależniających przedstawia tabela nr 8.

Tabela nr 8: Liczba pacjentów PTU w Gdyni i rodzaj środków uzależniających w latach 2010-2012

Lp.	Rodzaje uzależnienia	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Opiaty	31	17	17
2.	Kanabinole	54	62	73
3.	Środki nasenne	13	7	11
4.	Kokaina	11	5	6
5.	Środki pobudzające	17	27	23
6.	Nikotyna	6	8	11
7.	Środki wziewne	0	0	1
8.	Środki mieszane	183	200	204
9.	Hazard ³	76	83	84
Ogółem		315	326	430

Źródło: PTU w Gdyni

Do grupy uzależnień nie związanych z zażywaniem substancji toksycznych należy hazard. Proces uzależnienia od hazardu postępuje szybko, wpływa na wszystkie aspekty życia oraz powoduje izolację społeczną. W 2010 r. Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii we współpracy z ośmioma województwami przeprowadziło ogólnopolskie badania ankietowe dotyczące postaw i zachowań wobec legalnych i nielegalnych substancji psychoaktywnych oraz skali zjawiska udziału w grach hazardowych. Z badań wynika, iż ankietowani najczęściej deklarowali udział w grach losowych typu Lotto (38,7%). Drugą w kolejności pod względem popularności grą o charakterze hazardowym były loterie i inne gry za pomocą SMS-a. Mniej niż co piąty badany brał udział w tego typu grach w ciągu 12 miesięcy przed badaniem (18,7%).

Dużym problemem są niebezpieczne substancje zwane potocznie „dopalaczami”. Dzięki nowelizacji *Ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii* dostęp do dopalaczy czasowo ograniczono. Niestety oficjalny zakaz sprzedaży „dopalaczy” (likwidacja sklepów) spowodował rozwój sprzedaży produktu w systemie internetowym. Niebezpieczeństwa związane z użyciem dopalaczy to zatrucie organizmu nieznaną

niejednorodną substancją, niebezpieczne efekty uboczne, nieokreślona dawka, długotrwałe niszczenie organizmu. Jak wynika z raportu Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA) tylko w ciągu jednego roku 2012 wykryto 50 nowych narkotyków. Wszystkie są syntetyczne. Wśród nich są również syntetyczne katynony (np. mefedron), których działanie podobne jest do działania kokainy.

Dużym zagrożeniem jest również rosnący w siłę rynek papierosów elektronicznych. E-papierosy nie są traktowane przez większość jako wyroby tytoniowe, chociaż w bardzo wielu przypadkach zawierają one tytoń oraz inne szkodliwe substancje toksyczne. Obrót oraz dostęp do e-papierosów nie jest regulowany ani przez *Ustawę o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych*, ani przez prawo farmaceutyczne, co sprawia że ich kupno nie stanowi żadnego problemu. Są łatwo dostępne w Internecie oraz w tradycyjnych sklepach bez zwracania uwagi na wiek kupującego. Badania przeprowadzone w 2011 r. przez Śląski Uniwersytet Medyczny na grupie 20000 osób w wieku szkolnym wykazały, że 20% młodych ludzi próbowało palić e-papierosy. Sięgnięcie po e-papierosa może wykształcić nawyk palenia tytoniu i wkrótce uzależnienie.

III. WYKAZ PLACÓWEK REALIZUJĄCYCH w 2012 r. ZADANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI UZALEŻNIENIA OD ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH

⇒ **SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień**, w skład którego wchodzi:

Przychodnia Terapii Uzależnień z siedzibą przy ul. Chrzanowskiego 3/5 Gdynia, tel. (58) 620-88-88;

⇒ **Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe**, Poradnia Profilaktyki Uzależnień przy ul. Tatrzaskiej 35, Gdynia tel.: (58) 620-66-90, interwencyjny telefon czynny od poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰ - 16⁰⁰: (600) 016-059

⇒ **placówki oświatowe,**

⇒ **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej** w Gdyni, ul. Grabowa 2,

⇒ **Zespół Placówek Specjalistycznych im. K. Lisieckiego „Dziadka”** w Gdyni,
w strukturze którego są;

- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Ognisko Wychowawcze
- Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego
- Punkt Konsultacyjno-Diagnostyczny dla Rodzin i Dzieci z FAS,

⇒ **Ośrodek Interwencji Kryzysowej** prowadzony przez Stowarzyszenie „Razem”, ul. Biskupa Dominika 25, Gdynia ; całodobowy telefon interwencyjny (58) 622-22-22,

⇒ **Gdyński Ośrodek Sportu i Rekreacji**, ul. Olimpijska 5 Gdynia /kluby sportowe/

⇒ **Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gdyni**

⇒ **organizacje pozarządowe:**

- Klub Kolarski Trek Gdynia
- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży "Vitava"
- Gdyńskie Stowarzyszenie "Familia"
- Stowarzyszenie Społecznej Edukacji "Non Stop"
- Stowarzyszenie na rzecz Wspierania i Rozwoju Rodziny "Perspektywa"
- Fundacja Zmian Społecznych „Kreatywni”
- Stowarzyszenie Rozwoju Zawodowego i Osobistego "Zielona Myśl"
- Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wsparcia Społecznego
- Fundacja „Szkwał”
- Stowarzyszenie Św. Mikołaja Biskupa.

Równie aktywnie w realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii uczestniczyły:

⇒ **Komenda Miejskiej Policji,**

⇒ **Straż Miejska**

⇒ **SPZOZ Miejska Stacja Pogotowia Ratunkowego i gdyńskie szpitale .**

IV.

DOSTĘPNOŚĆ DO LECZENIA I FORMY TERAPII

1. Przychodnia Terapii Uzależnień przy ul. Chrzanowskiego 3/5 Gdynia, jednostka organizacyjna SPZOZ Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Gdyni, tel. (58) 620-88-88.

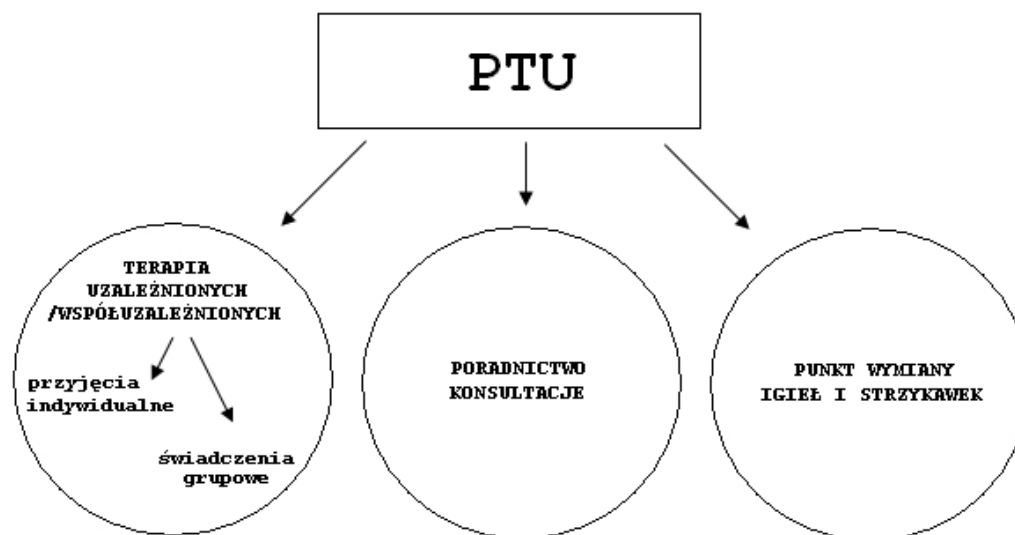
Przychodnia czynna jest codziennie od *poniedziałku do czwartku w godz. 7.30- 19⁰⁰* oraz w piątek 7.30-15.30.

Istnieje możliwość rejestracji telefonicznej.

Zakres usług PTU obejmuje:

- leczenie, terapię uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz uzależnionych behawioralnie,
- leczenie, terapię rodzin (współuz.);
 - poradnictwo, konsultacje dla nauczycieli, pedagogów, rodziców mających kłopoty z dziećmi i młodzieżą eksperymentującą lub zażywającą narkotyki;
 - punkt wymiany igieł i strzykawek czynny codziennie w godzinach pracy przychodni.

Pacjenci przyjmowani są na bieżąco, nie ma kolejki oczekujących na pierwszą wizytę.

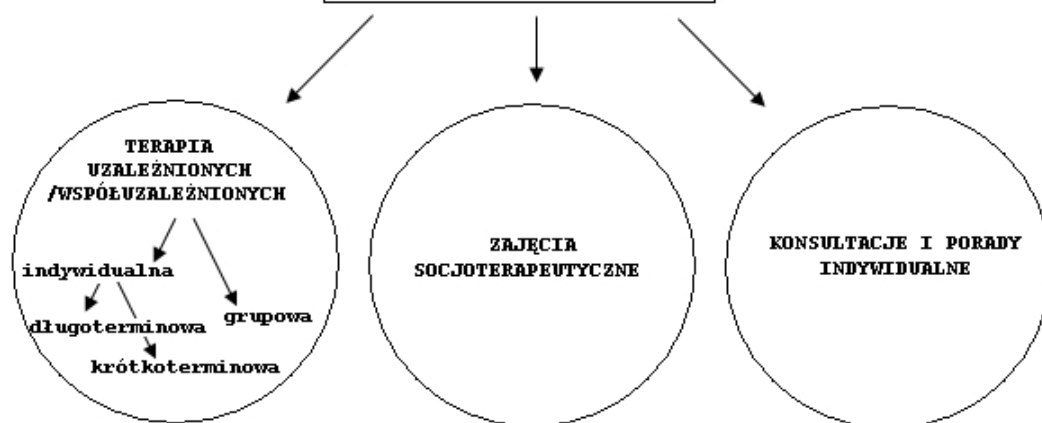
2. Edukacyjna Klinika Poradnia Profilaktyki Uzależnień przy ul. Tatrzańskiej 35, Gdynia tel.: (58) 620-66-90.

Przychodnia czynna jest od *poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰- 16⁰⁰*. Istnieje również możliwość rejestracji telefonicznej.

Zakres usług obejmuje:

- terapię indywidualną i grupową
- zajęcia socjoterapeutyczne
- konsultacje i porady indywidualne.

ARRUPE

V. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU:

W ramach realizacji *Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii* podejmowano inicjatywy, które były odpowiedzią na występujące zjawiska społecznie uznane za szkodliwe i niepożądane. Używanie środków psychoaktywnych współgzystuje z zachowaniami destrukcyjnymi - zagrażającymi zdrowiu i życiu, a co nie jest bez znaczenia i dotyczy nie tylko środowisk głęboko patologicznych. Migracje wewnątrz kraju lub poza krajem, czasowe przemieszczanie się obywateli i rozłąka rodzin w związku z wykonywanymi zawodami, a przy tym coraz większy dostęp do wytworów techniki i większe znaczenie Internetu w codziennym życiu - szczególnie ludzi młodych - wpływa również na dostępność do środków psychoaktywnych. Świadomość czynników ryzyka, a równocześnie stworzenie bezpiecznych alternatyw dla rozwoju osobistego sprzyja realizacji celu, jakim jest zapobieganie pojawieniu się destrukcyjnych sytuacji w danej społeczności.

Prowadzone w 2012 r. działania profilaktyczne były różnorodne zarówno pod względem zakresu tematyki, jak i sposobu przekazu odpowiednio do grupy odbiorców (adresatami był ogół ludności oraz uzależnieni, rodziny uzależnionych). Stosownie do potrzeb wskazanej grupy uczestników realizowano zadania w trzech, niżej wymienionych, obszarach, tj.:

1. PROFILAKTYKA I-RZĘDOWA

Profilaktyka I-rzędowa ma charakter proaktywny i przedterapeutyczny. Adresowana jest do szerokiej grupy odbiorców bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z uzależnieniem od środków uzależniających.

❖ Realizacja programów profilaktycznych na terenie szkół

Realizację przez Miasto Gdynia w 2012 r. działań na poziomie szkolnym i pozaszkolnym w obszarze profilaktyki I-rzędowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 9: Skala działań prowadzonych w Gdyni ramach profilaktyki I-rzędowej w 2012 r.

	Działania prowadzone w szkołach	Działania prowadzone poza szkołami	Ogółem
a) Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami - UCZESTNICTWO	51938 ⁴	5796	57734
b) Liczba dorosłych objętych działaniami -UCZESTNICTWO	11364	359	11723
c) Liczba placówek	60	3	63
d) Liczba realizowanych programów	60	86	146
e) Liczba organizacji pozarządowych realizujących działania	-	57	57

⇒ Programy realizowane w szkole :

Środowisko szkolne stanowi ważną przestrzeń dla działań z zakresu profilaktyki uzależnień ze względu na: jednoczesne uczestnictwo dużej liczby odbiorców i spędzanie znacznej części aktywnego życia na terenie placówki. Wyjątkowość otoczenia przekłada się na fakt, iż w szkole uczestnikami oddziaływań profilaktycznych są uczniowie, pedagodzy i ich rodzice.

Realizacja szkolnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży, spójnego z programem wychowawczym szkoły to ustawowy obowiązek placówek. Celem szkolnych programów profilaktyki jest osłabienie czynników ryzyka i wzmocnienie aspektów chroniących dzieci, młodzież przed m.in. środkami uzależniającymi. Programy te uwzględniają wszystkie zagadnienia dotyczące profilaktyki:

- dostarczają informacji o przyczynach i skutkach zachowań ryzykownych;
- rozwijają umiejętności społeczne, stosują aktywne formy pracy z uczniem, rozpoznają zagrożenia, zapewniają tworzenie właściwych relacji;
- rozwijają i kształtują zainteresowania, zaspokajają potrzeby sukcesu;
- placówki oświatowe opracowują wewnętrzne procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych, zasady interwencji profilaktycznej;
- sprzyjają zaangażowaniu się rodziców w działania szkoły;
- zapewniają rozwój samorządności uczniowskiej.

Swoje działania szkoły opierały na diagnozie zagrożeń środowiskowych i zagrożeń szkolnych. Od wielu lat szkoły aktywnie współpracują z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi. Do zadań poradni m.in. należy profilaktyka uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka, wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny, propagowanie zdrowego stylu życia

Ogółem w 2012 r. w programach profilaktycznych realizowanych na terenie gdyńskich placówek oświatowych uczestniczyło 51938 uczniów⁵, w tym:

- 33000 - stanowili uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów
- 18938 – uczniowie szkół średnich .

Dla porównania w 2011 r. w działaniach profilaktycznych, o których wyżej mowa uczestniczyło ogółem 53494 uczniów⁶, z tego:

- 28311 to uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów
- 25183 – uczniowie szkół średnich .

Poza uczniami beneficjentami programów na poziomie profilaktyki I-rzędowej byli dorośli, tj.: rodzice, pedagodzy, nauczyciele – ogółem 11364 w 2012 roku, a w 2011 roku 9567 osób.

Realizatorami prowadzonych działań poza wychowawcami, psychologami i pedagogami szkolnymi były pielęgniarki szkolne, policja, pracownicy SANEPID-u, poradni psychologiczno-pedagogicznych, Straży Miejskiej, terapeuci z poradni uzależnień. Stosowano różne formy przekazu – warsztaty, prelekcje

multimedialne, przedstawienia teatralne, filmy, pogadanki, konkursy teatralne/ plastyczne.

Między innymi w szkołach realizowano programy:

- „Nie pal przy mnie, proszę”
- „STOP środkiem psychoaktywnym”
- „Znajdź właściwe rozwiązanie”
- „Uzależnienia, jak wygląda wkraczanie w nałóg”
- „Inteligencja emocjonalna. Jaki jestem. Lista emocji”
- „Moje terytorium psychologiczne”
- „Trzy rodzaje zachowań, agresja uległość, asertywność”
- „Złapani w sieci”
- „Powody i skutki przyjmowania środków psychotropowych”
- „Bądźmy razem”
- „Trzeźwym okiem kamery”
- „Niebezpieczeństwa Internetu – jak je rozpoznawać, jak reagować?”
- „STOP środkiem zmieniającym świadomość” .

Zakres tematyczny zrealizowanych programów uwzględniał wszystkie zagadnienia dotyczące szeroko rozumianej profilaktyki społecznej, w tym profilaktyki uzależnień. Tematy były dostosowane do wieku uczniów, możliwości percepcyjnych, specyfiki środowiska szkolnego i domowego, rozpoznanych zagrożeń oraz właściwego wykorzystania zasobów kadrowych.

Z analizy sprawozdań szkolnych wynika, iż:

- Nauczyciele udoskonalili swoje umiejętności zawodowe w zakresie profilaktyki pierwszorzędowej.
 - Szkoły wykazały się aktywnością w poszukiwaniu atrakcyjnych dla uczniów form realizacji zajęć profilaktycznych.
 - W realizację programów profilaktyki włączani zostali rodzice, którym oferowano różnorodne formy współpracy, tj: prelekcje, pogadanki, warsztaty dotyczące rozwoju umiejętności wychowawczych, aktualnych zagrożeń cywilizacyjnych, poznawania zachowań i reakcji typowych dla rozpoznawania zachowań mogących budzić niepokój i wymagających specjalnych działań odpowiednich do wieku.
 - Nowopowstające programy profilaktyczne dostosowują treść i zadania do pojawiających się nowych zagrożeń środowiskowych i szkolnych.

Wśród efektów uzyskanych poprzez realizację działań profilaktycznych należy w szczególności wymienić:

- kształtowanie postaw aprobowanych społecznie (nie próbuję / nie zażywam, nie palę),
- zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom z *rodzin zagrożonych patologią społeczną*,
- uświadomienie zagrożeń wynikających z kontaktu ze środkami psychoaktywnymi i innymi uzależniającymi, ryzykownymi zachowaniami seksualnymi,
- kształtowanie zachowań prozdrowotnych,
- nabycie przez dzieci, młodzież umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów,
- rozwijanie umiejętności zachowań asertywnych w sytuacjach trudnych.

W obszarze profilaktyki I-rzędowej działania prowadziła również Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe. Poradnia Profilaktyki Uzależnień.

W 2012 r. w terminie do kwietnia włącznie realizowano zajęcia profilaktyczne dla grupy chłopców pochodzących ze środowisk zaniedbanych społecznie oraz zagrożonych patologią rozwojową. W warsztatach odbywających się jeden raz w miesiącu ogółem uczestniczyło 9 osób w wieku od 10 do 14 lat. Była to młodzież ucząca się i mieszkająca głównie w dzielnicy Działki Leśne. Spotkania prowadził pedagog ze specjalizacją dotyczącą resocjalizacji.

W terminie od września do grudnia 2012 r. realizowano program adresowany do innej grupy odbiorców, tj. 6 dzieci w wieku od 7 do 13 lat. Zajęcia grupowej terapii pedagogicznej dla dzieci rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej odbywały się raz w tygodniu po 3 godziny dydaktyczne. Warsztaty prowadził psycholog mający uprawnienia terapeuty pedagogicznego.

Zgodnie z założeniami profilaktyki uniwersalnej celem programu była ochrona młodzieży przed wejściem w problemy związane z używaniem i nadużywaniem środków psychoaktywnych. Cel ten realizowano poprzez organizację młodym ludziom alternatywnej, a zarazem konstruktywnej formy spędzania wolnego czasu, umożliwienia rozwoju zainteresowań oraz zdolności interpersonalnych typu asertywność, bądź też technik lepszego radzenia sobie ze stresem. Rozwój umiejętności społecznych, takich jak: proszenie o pomoc, asertywne zachowanie, przestrzeganie przyjętych norm postępowania w przestrzeni publicznej, daje chłopcom narzędzia do poruszania się w społeczeństwie. Nabyte umiejętności ułatwiają komunikację, zwiększają szanse sukcesów, stają się źródłem pozytywnych wzorców męskich dla dorastających chłopców.

Z zadania *Konsultacje i porady indywidualne dla dzieci i rodziców* w okresie od stycznia do grudnia 2012 r. skorzystało 25 rodziców. Działaniem objęto również 21 dzieci w wieku od 7 do 13 r.ż., z tego 14 dzieci uczestniczyło w zajęciach terapii pedagogicznej. Konsultacje i terapię prowadzili pedagog i psycholog – terapeuta pedagogiczny.

Indywidualne porady, konsultacje dla dzieci i rodziców oraz terapia pedagogiczna tworzyły całościową opiekę psychologiczno-pedagogiczną rodziny, wspartą współpracą ze szkołą i kuratorami rodzinnymi.

Komenda Miejska Policji to jeden z ważnych partnerów w realizacji zadań w obszarze profilaktyki I-rzędowej na terenie gdyńskich szkół. W ramach gdyńskiego Policijnego Programu Prewencyjnego „Bezpieczna przystań Gdynia” prowadzono działania zmierzające do stworzenia warunków dla bezpiecznego funkcjonowania szkoły wolnej od zagrożeń. Wśród elementów wymienionego wyżej przedsięwzięcia należy wymienić następujące działania:

1. „Dni otwarte” – w ramach projektu uczniowie gdyńskich szkół mieli możliwość poznania siedziby Komendy Miejskiej Policji i specyfiki zadań wykonywanych przez policjantów na niektórych stanowiskach, tj. stanowisku kierowania i monitoringu, technika kryminalistyki, obejrzenia części wyposażenia policyjnego, spotkanie z przewodnikiem psa służbowego oraz spotkania z Komendantem. Ogółem w dniach otwartych KMP w Gdyni uczestniczyło ok. 700 uczniów.
2. NASZA MŁODOŚĆ BEZ NARKOTYKÓW, ALKOHOLU I PRZEMOCY, czyli najprawdziwsza prawda w satyrze, jak się bawimy jak się uczymy – XI edycja konkursu małych

form teatralnych i II przegląd Małych Form Filmowych. Ideą pomysłodawców i realizatorów zadania było propagowanie kreatywnych form spędzania czasu wolnego przez młodzież gimnazjalną i ponadgimnazjalną. W programie uczestniczyła młodzież z gdyńskich gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych oraz świetlic sojoterapeutycznych, ognisk wychowawczych i Gdyńskiego Ochotniczego Hufca Pracy. Analogicznie do lat wcześniejszych w 2012 r. Prezydent Miasta Gdyni objął honorowym patronatem ww. konkurs. W komisji konkursowej oceniającej wartość merytoryczną i artystyczną spektakli, oprócz policjantów zasiadali: przedstawiciel Wydziału Edukacji Urzędu Miasta w Gdyni, przedstawiciel Centrum Kultury, Gdyńskiej Szkoły Filmowej oraz zawodowy aktor. Każdy z uczestników otrzymał pamiątkowy dyplom, a najlepsze zespoły, aktorzy i autorzy scenariusza atrakcyjne nagrody. Każdy zespół otrzymał pamiątkowe statuetki. Małe formy teatralne na stałe wpisały się w kalendarz imprez, nie tylko Komendy Miejskiej Policji w Gdyni, ale też nauczycieli, pedagogów oraz młodzieży. W grudniu 2012 r. podjęto działania związane z przygotowaniem XIII edycji konkursu i III edycji przeglądu filmowego, których finał planowały jest na 10 kwiecień 2013 r. w Teatrze Miejskim w Gdyni.

3. SPOTKANIA EDUKACYJNE – Funkcjonariusze z zespołu ds. Prewencji Kryminalnej, Nietletnich i Patologii Wydziału Prewencji KMP w Gdyni systematycznie prowadzili prelekcje dla młodzieży, spotkania z rodzicami, nauczycielami, pedagogami, z młodzieżą ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych poświęcone szeroko rozumianemu bezpieczeństwu. Przygotowano zajęcia głównie dla młodzieży z klas, w których występowały problemy wychowawcze. Stale współpracowano z dyrektorami, nauczycielami i pedagogami placówek. Ogółem przeprowadzono 373 spotkania z dziećmi i młodzieżą oraz 316 spotkań z pedagogami. Każdorazowo na spotkaniach przekazywano materiały z zakresu prewencji kryminalnej opracowane w Wydziale Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Gdyni.
4. W roku szkolnym 2011/2012 zakończono realizację V edycji programu edukacyjnego pn. „Policyjna foczka uczy zasad bezpieczeństwa”, skierowanego do uczniów klas pierwszych. W projekcie udział wzięło 2200 dzieci z 33 klas. Każdy uczeń otrzymał opracowaną w Wydziale Prewencji Komendy miejskiej Policji w Gdyni książkę oraz kamizelkę odbłaskową z logo programu. Do finału przystąpiło 6 szkół. Finaliści otrzymali cenne nagrody. Jedną z nich była wycieczka do Stacji Morskiej w Helu.

Zadania z zakresu profilaktyki I-rzędowej realizowali także w porozumieniu ze szkołami funkcjonariusze Strazy Miejskiej. W 2012 r. przeprowadzono w placówkach oświatowych 68 prelekcji o tematyce zagrożeń wynikających z palenia tytoniu oraz picia alkoholu. Projektem objęto ok. 2040 uczniów. Uczestniczyła również młodzież oraz osoby dorosłe w świetlicach socjoterapeutycznych i w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

❖ Realizacja programów profilaktycznych poza szkołą

⇒ W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gdyni od kilku lat są realizowane zajęcia biblioterapeutyczne prowadzone przez bibliotekarzy, którzy odbyli podstawowe kursy z zakresu biblioterapii dla: bibliotekarzy, nauczycieli, pedagogów szkolnych. Kursy dające uprawnienia do wprowadzenia elementów biblioterapii w pracy z dziećmi i młodzieżą oraz osobami chorymi, niepełnosprawnymi i będącymi w „niekorzystnej sytuacji życiowej” obejmują następujące przedmioty:

- Teoretyczne podstawy biblioterapii
- Terapeutyczne funkcje literatury
- Biblioteka - pracownią biblioterapeutyczną
- Literatura dziecięca i młodzieżowa
- Tworzenie programów biblioterapeutycznych
- Bajka terapeutyczna
- Elementy pedagogiki zabawy w biblioterapii
- Drama w biblioterapii
- Biblioterapia pomocą w profilaktyce uzależnień i przeciwdziałaniu agresji
- Biblioterapia jako metoda wspomagająca pracę z dzieckiem dyslektycznym
- Biblioterapia w pracy z młodzieżą gimnazjalną
- Biblioterapia w pracy z młodzieżą szkół ponadgimnazjalnych
- Biblioterapia w pracy z osobami niepełnosprawnymi
- Biblioterapia jako metoda aktywizująca człowieka starszego
- Komputerowe wspomaganie procesu biblioterapeutycznego

Biblioterapia jest częścią terapii pedagogicznej polegającej na stosowaniu wyselekcjonowanych materiałów czytelniczych, rozumianych jako środek wspierający proces terapeutyczny w medycynie. Jest rodzajem psychicznego wsparcia, pomocy w rozwiązywaniu osobistych problemów, oparcia w procesie osiągania bezpieczeństwa.

Biblioterapia posiada interdyscyplinarny charakter, jest jednocześnie subdyscypliną bibliologii ściśle związaną z psychologią czytelnictwa. Jest „[...] zamierzonym działaniem przy wykorzystaniu książki lub materiałów nie drukowanych (obrazów, filmów itp.) prowadzącym do realizacji celów rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, profilaktycznych i ogólnorozwojowych” (def. E. Tomasiak). Poza książką wykorzystywane są w niej również inne medialne nośniki, np. zdjęcia, filmy, płyty – nie są one jednak podstawowym narzędziem terapeutycznym, lecz pomocą dla głównej terapii. Biblioterapia jako proces wykorzystujący dynamiczną interakcję wytwarzającą się pomiędzy tekstem literackim a czytelnikiem jest także metodą pomocniczą stosowaną w psychoterapii.

Postępowanie terapeutyczno-wychowawcze w biblioterapii zmierza m.in. do: otwarcia się na grupę, pozyskania umiejętności wyrażania uczuć i emocji, likwidacji bądź zmniejszenia lęków, nabrania dystansu wobec własnych problemów, zmniejszenia poczucia osamotnienia, rozbudzenia nowych form aktywności.

Programy biblioterapeutyczne są realizowane metodami: pedagogiki zabawy, Metody Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, kinezylogii, treningu twórczości, tańca integracyjnego, burzy mózgów, rozmowy, dyskusji, dramy, muzykoterapii, choreoterapii.

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gdyni w 2012 r. zrealizowano 38 zajęć biblioterapeutycznych i czytelnicznych elementami biblioterapii dla 403 osób, w 5 placówkach bibliotecznych:

- Filia nr 2, Gdynia-Śródmieście, ul. Żeromskiego 36
- Filia nr 3, Gdynia-Chylonia, ul. Morska 113
- Biblioteka Pogórze - Filia nr 4, Gdynia-Pogórze, ul. Wiceadmirała K. Porębskiego 21
- Filia nr 12, Gdynia-Chylonia, ul. Św. Mikołaja 33
- Filia nr 14, Gdynia-Karwiny, ul. J. Brzechwy 3/5 .

⇒ W 2012 r. Straż Miejska uczestniczyła w ogólnopolskich kampaniach mających na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zagrożeń i konsekwencji prawnych w związku ze sprzedażą wyrobów tytoniowych, czy też alkoholu osobom nieletnim. Kampanie, w których funkcjonariusze brali udział to:

- *Ogólnopolski Program STOP 18*, którego celem było zapobieganie i przeciwdziałanie sprzedaży wyrobów tytoniowych nieletnim i przedstawienie konsekwencji prawnych sprzedaży. W okresie od sierpnia do października 2012 r. wręczono ok. 1700 sztuk ulotek i naklejek informacyjnych sprzedawcom zatrudnionym w placówkach usługowo-handlowych;
- *Pozory myślą, dowód NIE* – edukacyjna kampania zainicjowana w 2009 r. przez Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego - Browary Polskie i Komendę Główną Policji. Celem jej było ograniczenie sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim oraz przeciwdziałanie spożycia alkoholu w tej grupie wiekowej. W miesiącu październiku 2012 r. strażnicy miejscy wręczyli ulotki, plakaty i naklejki informacyjne sprzedawcom. Ogółem rozdystrybuowano 770 sztuk ulotek, naklejek i plakatów odnoszących się do akcji.

Ponadto w 2012 r. Zespół ds. Profilaktyki i Edukacji Straży Miejskiej wspólnie z Zespołem ds. Nietletnich Komisariatu Policji Gdynia – Oksywie kontynuował z lat ubiegłych realizację program pn. „Bezpieczna przystań Gdynia”. Celem projektu jest ujawnienie i przeciwdziałanie przemocy w szkole, patologii i demoralizacji nieletnich. Straż Miejska prowadziła stałą współpracę i wymianę informacji na temat zjawisk patologicznych z dzielnicowymi, Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz kuratorami sądowymi ds. nietletnich, przedstawicielami policji oraz innymi instytucjami wykonującymi zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

⇒ Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Dzieci i Młodzieży „Vitava” realizowało zadanie pn. „Prowadzenie warsztatów młodzieżowych i punktu psychologiczno-pedagogicznego w dzielnicy Gdynia Witomino”. W ramach projektu w 2012 roku prowadzono tematyczne grupy, jak:

- 1) koło teatralne „Marionetki”, w którym uczestniczyło 14 dzieci. Zajęcia odbywały się w oparciu o dramę, pantomimę, mimikę, animację przedmiotu, ćwiczenia dykcyjne, pracę z tekstem, tekst muzyczny i dźwięk, przygotowywanie spektakli okolicznościowych;
- 2) koło komputerowe, w którym uczestniczyło 13 dzieci. Zajęcia były realizowane

w oparciu o wykład teoretyczny połączony z pokazem lub ćwiczeniami prowadzonymi za pomocą sprzętu komputerowego. Ćwiczenia uczestników miały charakter indywidualny i grupowy;

- 3) klub otwarty, w którym uczestniczyło 15 dzieci. Podczas zajęć zapewniono uczestnikom bezpieczeństwo, zajęcia odbywały się w atmosferze tolerancji i akceptacji, umożliwiono beneficjentom aktywne spędzanie wolnego czasu, rozwijanie indywidualnych zainteresowań, takich jak: modelarstwo, zajęcia plastyczne, techniczne, krawieckie itp.

⇒ W realizację projektów o charakterze profilaktyki uzależnień zaangażowane były również gdynskie rady dzielnic, tj.:

Rada Dzielnicy Karwiny zorganizowała trzy projekty:

- 1) w terminie od 15.02.2012 r. do 15.12.2012 r. projekt pn. „Po szkole”. Celem przedsięwzięcia była organizacja zajęć świetlicowych dla dzieci i młodzieży szkolnej z dzielnicy Karwiny. W programie uczestniczyło 20 dzieci w wieku od 7 do 16 lat;
- 2) organizacja wypoczynku letniego w ośrodku wypoczynkowym w Wielu w dniach 02.07 – 07.07.2012 r. dla podopiecznych świetlicy socjoterapeutycznej "Familia II". Zadaniem objęto 25 dzieci i młodzieży w wieku 7-17 lat z dzielnicy Karwiny pochodzących ze środowisk zagrożonych patologią społeczną, szczególnie w zakresie nadużywania alkoholu, narkotyków oraz przemocy w rodzinie;
- 3) realizacja w terminie od 16.11.2012 r. do 17.12.2012 r. warsztatów pn: „Wzmocnienie zdolności poznawczych dzieci i młodzieży z dzielnicy Karwiny oraz wykorzystanie ich w nauce szkolnej”. Ogółem z oferty skorzystało 20 dzieci.

Z inicjatywy Rady Dzielnicy Pustki Cisowskie-Demptowo zorganizowano trzy zadania:

- 1) organizacja w terminie od 08.07 do 14.07.2012r. w Lubaniu letniego obozu wypoczynkowego dla dzieci i młodzieży szkolnej ze świetlicy socjoterapeutycznej z dzielnicy Pustki Cisowskie-Demptowo. W wypoczynku uczestniczyło 30 dzieci w wieku od 9 do 14 lat;
- 2) organizacja półkolonii letnich w terminie 02.07. - 07.07.2012 dla dzieci i młodzieży szkolnej ze świetlicy socjoterapeutycznej z dzielnicy Pustki Cisowskie-Demptowo. Z projektu skorzystało 40 dzieci w wieku 8 - 12 lat;
- 3) organizacja w terminie od 02.07 do 11.07.2012r. w Łazach Brzyńskich w województwie małopolskim letniego obozu wypoczynkowego dla dzieci w wieku 13-17 lat. Ogółem z oferty skorzystało 15 osób.

Rada Dzielnicy Grabówek podjęła inicjatywę organizacji wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży szkolnej w ośrodku w miejscowości Wiele w dniach 07.07 – 12.07.2012 r. dla 24 dzieci i młodzieży z dzielnicy Grabówek. Uczestnikami zadania byli podopieczni świetlicy socjoterapeutycznej "Familia" w wieku 10 -19 lat, pochodzący ze środowisk zagrożonych patologią społeczną, szczególnie w zakresie nadużywania alkoholu, narkotyków oraz przemocy w rodzinie.

Z inicjatywy Rady Dzielnicy Witomino zorganizowano następujące przedsięwzięcia:

- 1) organizacja obozu terapeutycznego w ośrodku wypoczynkowym „Podróżnik” w Sulęczynie w dniach 01.07.2012 r. - 08.07.2012 r. Projektem objęto 22 dzieci z dzielnicy Witomino, podopiecznych świetlicy

socjoterapeutycznej „Vitava” z dzielnicy Witomino, pochodzących ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym;

- 2) organizacja półkolonii letnich pod nazwą „Lato w mieście” w terminie 09.07 – 31.07.2012 dla 25 dzieci podopiecznych świetlicy socjoterapeutycznej.

Rada Dzielnicy Działki Leśne zorganizowała w terminie 02.07 – 13.07.2012r. półkolonie letnie dla dzieci z dzielnicy. W projekcie uczestniczyło 63 dzieci w wieku od 7 r.ż. do 13. r.ż. z rodzin o trudnej sytuacji materialnej.

Rada Dzielnicy Redłowo w dniach 30.01 – 04.02.2012 r. oraz 06.02 – 11.02.2012 r. podjęła się organizacji wypoczynku zimowego dla dzieci i młodzieży w Kościelisku koło Zakopanego i Kolbudach. W wypoczynku udział wzięło 28 dzieci i młodzieży z dzielnicy Redłowo.

Rada Dzielnicy Oksywie zorganizowała w dniach 01.07 – 07.07.2012r. w dla dzieci i młodzieży z dzielnicy wyjazd do Chmielna. W projekcie uczestniczyło 45 dzieci.

Rada Dzielnicy Wielki Kack zorganizowała w okresie 12.08 – 26.08.2012 r. wypoczynek letni w Garczynie dla 18 dzieci i młodzieży z dzielnicy. W projekcie uczestniczyły dzieci w wieku 13-16 lat.

❖ Zajęcia rekreacyjno-sportowe

- ⇒ Wzorem lat ubiegłych realizacją w 2012 r. Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w formule zgodnej z założeniami profilaktyki uniwersalnej – tj. konstruktywna organizacja czasu wolnego, przekaz pozytywnych wzorców zachowania w czasie imprez sportowo-rekreacyjnych - zajmował się Młodzieżowy Dom Kultury. Zorganizował na terenie hal namiotowych oraz w obiektach sportowych przy MDK 3 festyny dla dzieci i młodzieży w wieku od 4 r.ż. do 18 r.ż. Imprezy zorganizowano w terminach 26.06.2012 r., 21.09.2012 r., 05.10.2012 r. Celem jednodniowych zajęć zgodnie z intencją realizatorów była popularyzacja czynnego i aktywnego spędzania czasu wolnego oraz zdrowego, sportowego stylu życia. Ogółem w imprezach uczestniczyło 450 osób.
- ⇒ Gdyński Ośrodek Sportu i Rekreacji to inny z ważnych podmiotów konsekwentnie realizujących na terenie Gdyni projekty z zakresu profilaktyki I-rzędowej. W 2012 r. ośrodek otrzymał dotację na realizację zadań gminy w zakresie sportowego szkolenia dzieci i młodzieży z terenu Gdyni oraz organizacji w mieście imprez sportowych. Zamiarem realizatorów zajęć była integracja środowisk, wskazanie różnych możliwości i form spędzania wolnego czasu. Ogółem w 2012 r. - w ramach w/wymienionego zadania - zawarto z 44 organizacjami sportowymi umowę na realizację 64 projektów. Prowadzono systematycznie szkolenia w 24 dyscyplinach sportowych, a ponadto organizowano zawody sportowe. W okresie ferii zimowych i wakacji letnich organizowano obozy sportowe. Działaniem objęto ok. 4500 osób.

Tabela nr 10: Zestawienie podmiotów realizujących w na terenie Gdyni 2012 r. zadanie z zakresu profilaktyki I-rzędowej poprzez aktywność sportową

L.p.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania
1	AutomobilklubMorski – KLUB OBYWATELSKI	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie sportu kartingowego
2	Fundacja SZTORM Gdynia	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej
3	Gdyński Klub Kyokushin-Kan Karate-Do	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie karate
4	Gdyński Klub Motorowy BAŁTYK	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie sportu kartingowego
5	Gdyńskie Towarzystwo Koszykówki	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie koszykówki
6	Hokejowy Uczniowski Klub Sportowy NIEDŹWIADKI	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie hokeja na lodzie
7	Karate Klub Gdynia	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie karate
8	Koleżeńsko-AmatorskieTowarzystwo Sportowe ALPAT	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej
9	Koleżeńsko-AmatorskieTowarzystwo Sportowe ALPAT	Cykl ogólnopolskichturniejów mini piłki siatkowej dla dziewcząt i chłopców "ALPATVOLLEY"
10	Koleżeńsko-AmatorskieTowarzystwo Sportowe ALPAT	Memoriał Roberta Gałkowskiego- Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej Junierek i Juniorów Gdynia 2012
11	Klub Karate Tradycyjnego	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie karate
12	Klub Sportowy BOMBARDIER	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie boksu
13	Klub Sportowy DELFIN Gdynia	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie pływania
14	Klub Sportowy DELFIN Gdynia	Ogólnopolskiezawody pływackie "Gdyńskie Delfinarium"
15	Klub Sportowy MAXIMUS	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie kick-boxingu
16	Kub LekkoatletycznyGdynia	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie lekkiej atletyki
17	Miejski Klub Żeglarski ARKA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie żeglarstwa
18	Młodzieżowy Klub Sportowy VISTAL ŁĄCZPOL GDYNIA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki ręcznej
19	PTTK Zarząd Oddziału Mar. Wojennejprzy Klubie Marynarki Wojennej	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie pływania i pływania w płetwach
20	Pomorska Akademia Karate Tradycyjnego	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie karate
21	Rugby Club ARKA Gdynia	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie rugby i rugby 7
22	Stowarzyszenie Gimnastyki Artystycznej	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie gimnastyki artystycznej
23	Stowarzyszenie Inicjatywa ARKA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej
24	Stowarzyszenie KAR-DO-SPÓJNIA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki ręcznej
25	Stowarzyszenie Klub Sportowy BAŁTYK	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej
26	Stowarzyszenie Klub SPORTOWY GDYNIA SHARKS	I Turniej MinikoszykówkiGdynia Sharks

27	Uczniowski Klub Sportowy Akademia Sportu i Rekreacji ASIR	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej
28	Uczniowski Klub Sportowy AZYMUT 45	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie biegu na orientację
29	Uczniowski Klub Sportowy CHYLONIA	Szkolenie dzieci i młodzieży w ramach zajęć rekreacyjnych z zakresu koszykówki i piłki siatkowej
30	Uczniowski Klub Sportowy CHYLONIA	Organizacja imprez sportowych pt. "Plaźówka pod dachem"
31	Uczniowski Klub Sportowy CISOWA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie judo
32	Uczniowski Klub Sportowy CISOWA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej
33	Uczniowski Klub Sportowy CISOWA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki ręcznej
34	Uczniowski Klub Sportowy CISOWA	Halowe Turnieje CISOWACUP 2012
35	Uczniowski Klub Sportowy DWÓJKA	Otwarty Turniej Tenisa Stołowego dla gdyńskiej młodzieży
36	Uczniowski Klub Sportowy DWÓJKA	Otwarty Turniej Piłki Siatkowej dla gdyńskiej młodzieży im. Prof. Tadeusza Brzeskiego
37	Uczniowski Klub Sportowy GALEON	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie judo
38	Uczniowski Klub Sportowy GALEON	Drużynowy Turniej Dzieci w Judo
40	Uczniowski Klub Sportowy ISKRA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej
41	Uczniowski Klub Sportowy JANTAR	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie gimnastyki artystycznej
42	Uczniowski Klub Sportowy KAR-DO GDYNIA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki ręcznej
43	Uczniowski Klub Sportowy OMEGA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie koszykówki
44	Uczniowski Klub Sportowy OMEGA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej
45	Uczniowski Klub Sportowy OPTY	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie judo
46	Uczniowski Klub Sportowy ORLIK	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej
47	Uczniowski Klub Sportowy ORLIK	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie tenisa stołowego
48	Uczniowski Klub Sportowy ORLIK	XIII Mistrzostwa Gdyni w Tenisie Stołowym
49	Uczniowski Klub Sportowy SIÓDEMKA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie pływania
50	Uczniowski Klub Sportowy SIEDEMNASTKA	Szkolenie dzieci i młodzieży w ramach zajęć rekreacyjnych z zakresu p. nożnej, p. ręcznej, koszykówki, tenisa stołowego, unihokeja, l.a.
51	Uczniowski Klub Sportowy SOKÓŁ	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie boksu
52	Uczniowski Klub Sportowy TREFL	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej
53	Uczniowski Klub Sportowy ŻŁOTY TUR	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie sportów siłowych – armwrestling (siłowanie na ręce)
54	Uczniowski Klub Żeglarski OPTI CWM	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie żeglarstwa
55	Wojskowy Klub Sportowy FLOTA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie tenisa
56	Wojskowy Klub Sportowy FLOTA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie lekkiej atletyki

57	WojskowyKlub Sportowy FLOTA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie judo
58	WojskowyKlub Sportowy FLOTA	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie strzelectwa sportowego
59	WojskowyKlub Sportowy FLOTA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie pływania
60	WojskowyKlub Sportowy FLOTA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie podnoszenia ciężarów
61	WojskowyKlub Sportowy FLOTA	Jubileuszowe XX Otwarte Mistrzostwa Pomorza w Judo Dzieci im. Wiesława Sawickiego
62	Yacht Klub Polski GDYNIA	Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie żeglarstwa
63	Yacht Klub Polski GDYNIA	Organizacja Regat Żeglarskich pn. " Otwarte Mistrzostwa Okręgu Pomorskiego w klasach 420, 29er, L'Equipe
64	Yacht Klub STAL Gdynia	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie żeglarstwa w kl. Optimist A i B

Źródło: Gdyniński Ośrodek Sportu i Rekreacji

⇒ W realizacji *Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii* w obszarze profilaktyki I-rzędowej w zakresie aktywności sportowej uczestniczyły także organizacje pozarządowe. Realizację projektów gmina zleciła organizacjom w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96 poz. 873 z późn. zmianami z 24.04.2003 r.). W 2012 r. zrealizowano następujące zadania:

- Klub Kolarski Trek Gdynia, program pod nazwą: „*Aktywnie do celu – kolarstwo jako wsparcie w profilaktyce uzależnień*” – beneficjentami programu były osoby powyżej 18 roku życia. Ogółem z zadania skorzystało 60 osób.
- Fundacja SZKWAŁ, program pod nazwą: „*Trzeźwe Morze – przeciwdziałanie uzależnieniom*” – celem programu była integracja i aktywizacja osób zagrożonych uzależnieniami poprzez uprawianie żeglarstwa. Ogółem w programie uczestniczyło 20 osób.
- Klub Hokeja Podwodnego Orka Gdynia, program pn. „Profilaktyka przez sport” - celem projektu było propagowanie wśród mieszkańców Gdyni zdrowego trybu życia, z dala od nałogów i używek. Ogółem w programie uczestniczyło 30 osób, mieszkańców Gdyni.

❖ Popularyzowanie informacji o szkodliwości używania środków psychoaktywnych i ryzykownych zachowaniach seksualnych.

Jednym z elementów *Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii* na lata 2011-2012 jest prowadzenie badań w kierunku nosicielstwa wirusa HIV. Corocznie w okolicach światowego Dnia AIDS obchodzonego w dniu 1 grudnia Gmina Gdynia finansuje realizację tygodniowej akcji pn. *Anonimowe i bezpłatne testowanie krwi w kierunku nosicielstwa HIV* przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. Wczesne wykrycie wirusa stwarza szanse chorym na podjęcie leczenia antyretrowirusowego. Test w kierunku HIV jest obecnie jedyną znaną metodą, która potwierdza lub wyklucza zakażenie. Realizacja zadania zbiega się z Krajowym Programem Zwalczania AIDS i Zapobiegania zakażeniom HIV (*Rozporządzenie Rady Ministrów z*

dnia 13.09.2005 Dz.U.189 poz. 1590). Dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny wskazują, iż liczba przypadków zarejestrowanych w Polsce w okresie od stycznia do lipca 2012 r. wynosi:

- zakażenia HIV: 534 (od stycznia do lipca 2011 r.: 817) ,
- zachorowania na AIDS: 79 (od stycznia do lipca 2011 r.: 184),
- zgony chorych na AIDS: 34 (od stycznia do lipca 2011 r.: 50).

W województwie pomorskim skala zakażeń wirusem HIV w tym samym okresie czasu przedstawia się następująco:

- zakażenia HIV: 56 (tj. 10% w stosunku do danych ogólnopolskich) ,
- zachorowania na AIDS: 14 (tj. 18% w stosunku do danych ogólnopolskich) ,
- zgony chorych na AIDS: 7 (tj. 21% w stosunku do danych ogólnopolskich) . Porównując

ogólnopolskie dane liczbowe z danymi z naszego województwa zauważamy na terenie województwa pomorskiego stosunkowo wysoki poziom zachorowalności na AIDS i zgonów w związku z chorobą.

Celem programu pn.: *Anonimowe i bezpłatne testowanie krwi...* było:

- zwiększenie świadomości społecznej nt. ryzykowanych zachowań i związanego z nimi ryzyka zakażenia HIV,
- zwiększenie dostępności do dobrowolnego badania w kierunku wykrycia zakażenia wirusem.

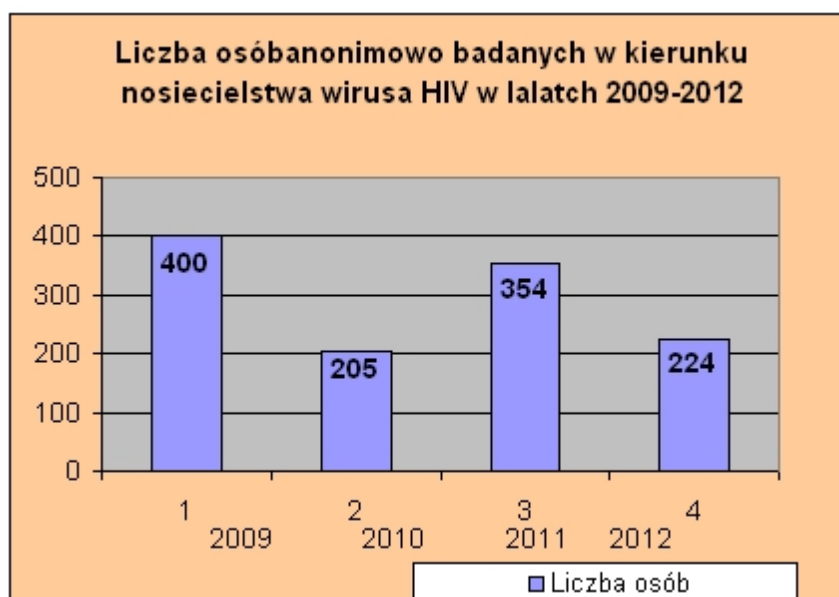
W ramach tygodniowej akcji w terminie 26.11.2012 r. – 01.12.2012 r. przebadano 224 osoby, którym udzielono porad przed i po testowych, wykonano test przesiewowy w kierunku wykrycia zakażenia wirusem HIV, 2 osobom udzielono poradnictwa, ale nie wykonano testu (decyzja doradcy). Pięciu osobom wykonano test potwierdzenia ze względu na wynik dodatni testu przesiewowego, gdy rok wcześniej dodatkowym badaniem objęto tylko jedną osobę. Wśród przebadanych osób 51% stanowiły kobiety, a 49% mężczyźni.

Wykres nr 1: Płeć osób anonimowo przebadanych w kierunku nosicielstwa wirusa HIV w 2012 r.

Źródło: Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Gdyni

Wykres nr 2: Liczba osób anonimowo przebadanych w kierunku nosicielstwa wirusa HIV w latach 2009–2012

Źródło: Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Gdyni

W ciągu ostatnich czterech lat w trakcie tygodniowych akcji anonimowego badania w kierunku wykrycia nosicielstwa wirusa HIV wykonano ogółem 1183 testy.

Z pozyskanych danych od wykonawcy wynika, iż przeważającej większości osoby korzystające z oferty *Anonimowe i bezpłatne testowanie krwi...* to osoby w wieku między 18 r.ż. a 29 r.ż. (59,2%). Dowodzi to coraz większej ich świadomości i chęci poznania swojego statusu serologicznego. Pośrednio potwierdza to również fakt, iż ta grupa wiekowa wykazuje najwięcej zachowań ryzykownych.

Do wykonawców programu należało nagłośnienie akcji w mediach, dystrybucja materiałów oświatowych, koordynacja działań. Jak wynika z ankiet, 52% uczestników badania dowiedziało się o akcji z plakatów zamieszczonych w autobusach, 7% w SKM, 28% z Mediów i 13% z Internetu.

Wykres nr 3: Rodzaje źródeł informacji nt. akcji

Źródło: Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Gdyni

Dużym zainteresowaniem cieszyły się rozdawane materiały edukacyjne w formie broszur i ulotek. Prowadzono również reklamę w środkach komunikacji miejskiej poprzez przekazanie 110 plakatów specjalnie wydrukowanych na ten cel. Plakaty przekazano także innym podmiotom, tj.:

- SKM – 40 sztuk,
- placówkom służby zdrowia – 50 sztuk,
- szkołom wyższym i średnim – 20 sztuk,
- innym (zakładom pracy, zakładom kosmetycznym i tatuażu) – 30 sztuk.

❖ Informacja o pomocy

W ramach przekazu informacji z obszaru profilaktyki, edukacji i wskazania podmiotów świadczących profesjonalną pomoc leczniczo-terapeutyczną prowadzono w 2012 r. następujące działania:

1. Publikowano w bezpłatnym tygodniku Rady i Prezydenta Miasta Gdyni „Ratusz” z częstotliwością dwutygodniową cykl artykułów edukacyjnych pt. „Trzeźwo myśleć” dotyczących uzależniania od środków psychoaktywnych oraz informacje o pomocy.
2. Na stronie www.zatrzymajprzemoc.pl systematycznie co miesiąc aktualizowano dane o ofercie terapeutycznej ośrodka.
3. Wydrukowano mapy Gdyni z zaznaczonymi miejscami udzielania pomocy przez OPiTU. Część map została przekazana do Urzędu Miasta Gdyni, a część do Centrum Organizacji Pozarządowych.
4. Z myślą o rodzicach i ich dzieciach w wieku szkolnym opracowano i wydrukowano ulotki informacyjne na temat „Szkoły dla Rodziców”, prowadzonej przez Ośrodek. Materiały przekazano gdyńskim szkołom.
5. W dodatku Dziennika Bałtyckiego „Gdynia przedsiębiorcza” zamieszczono ogłoszenie o ofercie

terapeutycznej ośrodka.

6. Zakupiono broszury informacyjne o ofercie OPiTU.
7. Zakupiono broszury informacyjne dotyczące wpływu palenia papierosów na płód i kobietę w ciąży oraz dotyczące FAS. Broszury przekazano do 12 gdyńskich przychodni – szczególnie do Poradni K – oraz na oddział pediatryczny Szpitala Św. Wincentego a Paulo Sp. z o.o. w Gdyni. Broszury przeznaczono dla pacjentów obu przychodni OPiTU. Zainteresowanie tego typu materiałami informacyjnymi było bardzo duże.
8. Wykonano plakat – tablicę informacyjną do ekspozycji na dworcu PKP Gdynia Główna.

❖ Szkolenia grup zawodowych z zakresu problematyki uzależnień

W 2012 roku Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień kontynuował prowadzenie szkoleń dla różnych grup zawodowych. W roku ubiegłym przeprowadzono pięć szkoleń dla 86 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni, mających w swej codziennej pracy bezpośredni kontakt z osobami wymagającymi skutecznych oddziaływań w zakresie profilaktyki i/lub terapii związanej z problemami uzależnień. Szkolenia przeprowadzili pracownicy PTU, a ich tematem wiodącym było uzależnienie od różnych substancji psychoaktywnych, uzależnienia behawioralne, oferta Ośrodka i możliwości wzajemnej dobrej współpracy. Pracownicy MOPS bardzo wysoko ocenili zarówno merytoryczny, jak i organizacyjny poziom szkoleń.

W grudniu w siedzibie Urzędu Miasta Gdyni zorganizowano IV seminarium dla pedagogów i psychologów gdyńskich szkół ponadpodstawowych nt. „Dobra profilaktyka i terapia uzależnień a szkoła”, w którym udział wzięły 53 osoby z 34 szkół. Szkolenie zorganizowała i poprowadziła kadra Przychodni Terapii Uzależnień z pomocą Wydziału Zdrowia. Program IV seminarium był odpowiedzią na tematyczne zapotrzebowanie uczestników wcześniejszych seminariów, doświadczeń OPiTU we współpracy ze szkołami i obejmował następujące zagadnienia:

1. *Zjawisko nadużywania komputera / Internetu z różnych perspektyw ;*
2. *Interwencje wobec ucznia z tendencjami samobójczymi.*

Uczestnicy seminarium w ankiecie ewaluacyjnej bardzo dobrze ocenili użyteczność i atrakcyjność programu merytorycznego oraz organizację szkolenia. Zaproponowali tematy i zagadnienia, które chcieliby, aby znalazły się na kolejnych seminariach. Otrzymali materiały konferencyjne oraz książkę edukacyjną.

2. PROFILAKTYKA II-RZĘDOWA

Na poziomie profilaktyki II-rzędowej praca prowadzona jest z grupą zwiększonego ryzyka, z osobami

eksperymentującymi i używającymi szkodliwie substancje i środki uzależniające, przejawiające pierwsze objawy dysfunkcji. Celem działań profilaktycznych jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych.

Szkody zdrowotne dotyczą nie tylko osób używających środki odurzające i psychoaktywne, ale także ich rodzin. Dzieci, bliscy osób dotkniętych problemem narkomanii doświadczają poczucia niepokoju, strachu, zmienności nastrojów uzależnionego. Często żyją w stanie ciągłego stresu, co staje się przyczyną występowania u nich zaburzeń związanych z przystosowaniem się do rzeczywistości, a określonych jako współuzależnienie.

Zasięg działań prowadzonych na terenie Gdyni w 2012 r. w ramach profilaktyki II-rzędowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 11: Skala działań prowadzonych w Gdyni ramach profilaktyki II-rzędowej w 2012 r.

	Działania prowadzone poza szkołami ⁷	Działania prowadzone w szkołach	Ogółem ⁸
a) Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami	465	150	615
b) Liczba dorosłych objętych działaniami	203	-	203
c) Liczba placówek	2	-	2
d) Liczba programów	20	4	24
e) Liczba organizacji pozarządowych realizujących działania	9	4	10

⇒ W procesie pomagania dzieciom z rodzin zagrożonych uzależnieniami bardzo ważną rolę odgrywają światlice socjoterapeutyczne jako placówki wsparcia dziennego.

Zastosowane metody pracy koncentrują się na takich formach pomocy dzieciom i młodzieży, które zapobiegą powstaniu poważnych zaburzeń, uczą podstawowych umiejętności społecznych. Zajęcia socjoterapeutyczne dostarczają dzieciom specjalnie zaplanowanych doświadczeń społecznych, które będą korygować dysfunkcyjne przekonania dzieci i uczyć je nowych zachowań. Bardzo ważne jest, aby oferta programowa światlic w rzeczywisty sposób zwiększała szanse dzieci na dobrą przyszłość.

Celem światlic socjoterapeutycznych jest:

- zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom
- zapewnienie terapii wychowawczej zapobiegającej uzależnieniom
- wdrażanie do prawidłowego pełnienia ról społecznych
- łagodzenie niedostatków wychowawczych, eliminowanie zaburzeń zachowania i rozwijanie prawidłowych zachowań w życiu codziennym w rodzinie m.in. poprzez budowanie poczucia własnej wartości, pomoc w komunikacji z najbliższym otoczeniem oraz budowanie samoświadomości dotyczących mocnych i słabych stron u dziecka
- pomoc w odrabianiu zadań domowych
- stwarzanie warunków do samorealizacji
- uczenie odmowy sięgania po narkotyki, alkohol i papierosy

- stwarzanie warunków do nabywania umiejętności interpersonalnych i zgodnego przebywania w grupie
- nauka prawidłowego organizowania czasu wolnego
- właściwe podejmowanie decyzji związanych ze zdrowym stylem życia
- zapewnienie dzieciom posiłku
- wspieranie rodziców w procesie wychowawczym poprzez indywidualne konsultacje.

Wykaz adresów świetlic socjoterapeutycznych działających w Gdyni:

- a) przy ul. Widnej 8, prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava”
- b) przy ul. Wiclińskiej 93, prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava”
- c) przy ul. Nagietkowej 73, prowadzona do sierpnia 2012 r. przez Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko”, od 01.09.2012 r. przez Fundację Zmian Społecznych „Kreatywni”
- d) przy ul. Abrahama 82, prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava”
- e) przy ul. Plk. Dąbka 52, prowadzona do sierpnia 2012 r. przez Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko”, od 01.09.2012 r. przez Fundację Zmian Społecznych „Kreatywni”
- f) przy ul. L.Staffa 10, prowadzona przez Gdyńskie Stowarzyszenie „Familia”
- g) przy ul. Morskiej 89, prowadzona przez Gdyńskie Stowarzyszenie „Familia”
- h) przy ul. Żeglarzy 5, prowadzona przez Stowarzyszenie Społecznej Edukacji „Non Stop”
- i) przy ul. Chabrowej 43, prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Rodziny „Perspektywa”
- j) przy ul. Cechowej 22, prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Rodziny „Perspektywa”
- k) przy ul. Cyłkowskiego, prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Zawodowego i Osobistego „Zielona Myśl”
- l) przy ul. Portowej 3, prowadzona przez Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wsparcia Społecznego
- m) przy ul. Mikołaja 1 prowadzona przez Gdyńskie Stowarzyszenie Św. Mikołaja Biskupa
- n) przy ul. Opata Hackiego 17 prowadzona przez Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko”
- o) przy ul. Unruga 150 prowadzona przez Parafię Rzymsko-Katolicką Św. Judy Tadeusza Apostoła

Zaplanowana w 2012 r. na działalność 15 w/w placówek socjoterapeutycznych kwota wynosiła 1.604.860,- zł. Wydatkowano 1.565.659,- zł przyznanych środków finansowych, w tym na dożywianie przeznaczono 230.000

zł. Do świetlic uczęszczało ok. 430 dzieci, a zajęcia prowadziło 45 osób .

Wszystkie świetlice działają zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Gdyni Nr 6921/12/VI/O z dnia 19.06.2012 r., w którym określono ogólne zasady finansowania i kontraktowania z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi świetlice socjoterapeutyczne.

W pracy terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą są stosowane: terapia zajęciowa i socjoterapia (z wykorzystaniem elementów psychoterapii indywidualnej i grupowej). W obu tych formach pracy wykorzystywane są np. techniki i treningi interpersonalne (praca w kręgu, rundki), burza mózgów, twórczość plastyczna, inscenizacje, odgrywanie scenek, gry i zabawy, majsterkowanie, uczestnictwo w zajęciach klubu filmowego. Ponadto świetlice organizują zajęcia sportowo-rekreacyjne, wykorzystując najczęściej szkolne sale i sprzęt sportowy.

W świetlicach socjoterapeutycznych pracę opiekuńczo-wychowawczą i zajęcia edukacyjne wspierali wolontariusze (w kilku placówkach działają studenci, wolontariusze z różnych krajów europejskich w ramach umowy podpisanej z Centrum Współpracy Młodzieży w Gdyni).

W roku ubiegłym w ramach działań związanych z organizowaniem społeczności lokalnej w rejonie – Gdynia Chylonia Fundacja Zmian Społecznych „Kreatywni” prowadziła działania z zakresu profilaktyki selektywnej. Program adresowano do dzieci i młodzieży, u których widoczne były dość duże czynniki ryzyka związane z używaniem narkotyków i podejmowaniem zachowań ryzykownych. W związku z tym fundacja przygotowała i realizowała kompleksową ofertę programową.

Cele osiągnięto między innymi poprzez:

- wzrost świadomości wyżej wymienionej grupy na temat czynników prowadzących do zachowań ryzykownych oraz ograniczenie tych zachowań, w tym tzw. zachowań „wdrukowanych”, (tendencja do myślenia: „Jakoś to będzie”, „Zrobię tyle ile zdążę”, „Nie zależy mi, by zrobić wszystko.” „Byle jak, byleby było”, „Ja nic nie potrafię”)
- poprawę ich funkcjonowania emocjonalnego i społecznego,
- kształtowanie adekwatnych przekonań normatywnych dotyczących narkotyków,
- promocję postaw prozdrowotnych
- wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem narkotyków przez dziecko.

Fundacja Zmian Społecznych „Kreatywni” opierała swój program o działania:

- dostarczanie informacji na temat ryzyka związanego z używaniem substancji z elementami konsultacji oraz wywiadu motywującego (streetworking),
- socjoterapię (ze specjalnym programem dotyczącym profilaktyki uzależnień),
- poradnictwo rodzinne,
- trening umiejętności społecznych.

Ogółem w okresie od 10.09. 2012 r. do 31.12.2012 r. przeprowadzono:

- działania psychoedukacyjne skierowane do rodziny (np. Klub Rodzica, Klub Malucha),

- działania alternatywno - rozwojowe z elementami wyrównania szans (np. taniec, pomoc w lekcjach),
- działania socjoterapeutyczne z elementami profilaktyki (np. stałe grupy socjoterapeutyczne, warsztaty informacyjno-edukacyjne),
- działania promocyjno – profilaktyczne (np. mini kampania społeczna),
- działania animacyjno – integracyjne (np. Klub Otwarty),
- działania społeczno-obywatelskie (np. Spotkania Liderów).

Ponadto założone cele osiągnięto również poprzez: oferowanie dzieciom i młodzieży niestandardowych form spędzania czasu wolnego, tworzenie im bezpiecznych alternatyw zapewniających rozwój osobisty, naukę nowych umiejętności psychospołecznych, a także wspieranie ich rodzin. Celem działań było: podwyższenie ich wiedzy na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych. Jednym z planowanych zadań będzie także wyszukiwanie i wspieranie młodych, pozytywnych liderów, aby byli inicjatorami zmiany społecznej.

W trakcie wymienionego okresu realizacji projektu osiągnięto:

- 29 osób stale uczestniczyło w zajęciach socjoterapeutycznych,
- 111 razy skorzystano z dodatkowej pomocy (pogotowie, klub otwarty).
- 55 dzieci i młodzieży stale korzystało z dodatkowych zajęć,
- współpracowano z 18 liderami/wolontariuszami
- udzielono 29 porad (pełne spotkanie poradniczo - konsultacyjne),
- średnio tygodniowo przeprowadzano ok. 3 interwencyjnych konsultacji (ok. 50 za okres 10.09-31.12.2012),
- w ramach jednego ogólnego programu zrealizowano 234 tematy.

W obszarze profilaktyki II-rzędowej wiele znacznych przedsięwzięć na rzecz rodzin, bliskich osób z problemem uzależnienia od narkotyków prowadził w 2012 r. Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień. Zajęcia odbywały się w Przychodni Leczenia Uzależnień przy ul. Chrzanowskiego 3/5. Prowadzono:

1. Punkt konsultacyjny dla rodziców i nauczycieli.

Punkt działał raz w tygodniu przez dwie godziny z przerwą wakacyjną. Udzielono 76 porad 60 rodzicom mającym trudności wychowawcze z dziećmi. Dla porównania rok wcześniej tej samej grupie odbiorców, tj. 66 rodzicom udzielono 73 porad. Rodzice uzyskali wsparcie emocjonalne i wskazówki dotyczące postępowania z dziećmi w trudnych sytuacjach rodzinnych.

2. Terapię indywidualną dla młodzieży

raz w tygodniu przez dwie godziny . Udzielono 50 porad 35 osobom w wieku od 15 r.ż. do 19 r.ż., gdy rok wcześniej w ramach projektu udzielono 67 porad 55 osobom. Tematyka spotkań poruszała problem pijących rodziców, ról w rodzinie, itp.

3. Szkoła dla Rodziców.

Głównym celem zajęć było wspieranie rodziców i poszerzanie ich kompetencji wychowawczych W ramach programu „Szkoła dla Rodziców” odbyło się 12 warsztatów, z których skorzystało 54 rodziców.

Systematycznie na zajęciach uczestniczyło 14 osób. Zajęcia odbywały się w trybie spotkań weekendowych po 10 godzin - w piątek 4 godziny, w sobotę 6 godzin. Uczestnicy uczyli się mówić o trudnościach i słuchać innych, co pozwoliło im z dystansem spojrzeć na swoje zachowanie i poszukiwać innych niż dotychczas rozwiązań w trudnych sytuacjach.

4. Grupę młodzieżową dla osób eksperymentujących i używających substancji psychoaktywnych.

Formuła grupy zakładała cotygodniowe naprzemienne spotkania psychoedukacyjne oraz uczące alternatywnych form spędzania czasu. Prowadził ją jeden terapeuta. W spotkaniach grupy uczestniczyła młodzież zgłaszająca się lub przyprowadzona przez rodziców lub opiekunów do Przychodni Terapii Uzależnień, skierowana przez pedagogów lub psychologów gdyńskich szkół i placówek opiekuńczych. Najczęściej były to młode osoby eksperymentujące z substancjami zmieniającymi świadomość, palące papierosy, o biernej wycofującej postawie, nadpobudliwości psychoruchowej, z trudnościami w nauce oraz sprawiające kłopoty wychowawcze typu wagarowanie, drugoroczność, agresywne zachowanie wobec rówieśników i dorosłych. Wielu z nich pochodziło ze środowisk, takich jak: rodziny wielodzietne, z problemem uzależnienia, przestępczości, niewydolności wychowawczej rodzin, z nadzorem kuratora sądowego, ubóstwem, niskim statusem społecznym, bezrobociem i rodziny niepełne zagrożone wykluczeniem społecznym.

Ogółem zakresem oddziaływań objęto 11 osób, w zajęciach każdej grupy średnio uczestniczyło 5-9 osób. Zajęcia psychoedukacyjne odbywały się na terenie PTU przy ul. Chrzanowskiego 3/5, zaś zajęcia alternatywne (sportowe, rekreacyjne i kulturalne) w terenie. W ramach grupy odbył się również jeden 10-cio godzinny maraton w trybie weekendowym.

Ad.5 Grupę terapeutyczną dla młodzieży gimnazjalnej

W czerwcu 2012 r. zakończono edycję grypy trwającej od października 2010 r. Założone cele osiągnięto. We wrześniu rozpoczęto konsultacje do nowej edycji grupy, która pracę rozpoczęła od miesiąca października 2012 r. Spotkania grupy planuje się na okres półtora roku. Zajęcia odbywają się raz w tygodniu przez 3 godziny. Z zajęć skorzystało 16 – stu gimnazjalistów. Odbył się również jeden 10-cio godzinny maraton. Grupa ma charakter otwarty.

Ad.6 Konsultacje wychowawcze dla rodzin uczestniczących w letnim pobycie terapeutycznym

Cotygodniowe konsultacje prowadzone były od października do grudnia 2012 r. przez terapeutę, który brał udział w letnim pobycie. Ogółem przeprowadzono 24 godziny spotkań o charakterze: konsultacji, mediacji rodzinnych i interwencji terapeutycznych. Z konsultacji skorzystało 9 osób, w tym 2 dzieci.

⇒ Na terenie Gdyni istotnym podmiotem w prowadzeniu działań na rzecz zapobiegania zjawisku narkomanii jest Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe Poradnia Profilaktyki Uzależnień.

Zatrudnia ona specjalistów trudniących się w obszarze psychoprofilaktyki, wychowania i terapii. Celem działania poradni jest wspieranie rodziny, szkoły oraz społeczności lokalnej w radzeniu sobie z problemami wychowawczymi i rozwojowymi dzieci, a także zmniejszenie liczby młodych osób, które

używają środków psychoaktywnych bądź popadły w uzależnienia. Opieką objęta zostaje cała rodzina. W 2012 r. placówka w obszarze profilaktyki II-rzędowej prowadziła następujące formy działań:

ZAJĘCIA INDYWIDUALNE:

➤ *Konsultacje i porady indywidualne:*

Wychodząc naprzeciw potrzebom podopiecznych stworzono ofertę indywidualnych porad, konsultacji dla dzieci i rodziców oraz terapię pedagogiczną. Przez całościową opiekę psychologiczno-pedagogiczną oraz współpracę ze szkołami, kuratorami rodzinnymi stworzono możliwość zniwelowania niepożądanych zachowań. Ogółem w 2012 r. konsultacji i porad indywidualnych udzielono 15 osobom w wieku od 7 r.ż. do 13 r.ż., 59 osobom w wieku od 14 r.ż. do 26 r.ż. oraz 23 osobom powyżej 26 r.ż. dane porównawcze za okres ostatnich trzech lat przedstawia tabela nr 12 .

Tabela nr 12: Liczba świadczeń udzielonych przez Edukacyjną Klinikę Centrum Arrupe Poradnia Profilaktyki Uzależnień w latach 2010 - 2011

Lp.	Rok	Konsultacje			OGÓŁEM
		Wiek 7-13 r.ż.	Wiek 14-26 r.ż.	Powyżej 26 r.ż.	
1.	2010	14	46	8	68
2.	2011	12	55	32	99
3.	2012	15	59	23	97

Źródło: Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe Poradnia Profilaktyki Uzależnień

Konsultacje dla jednej osoby ograniczały się do jednego lub kilku spotkań w zależności od indywidualnych potrzeb beneficjenta. Prowadzone były przez siedem osób, dwóch pedagogów, dwóch psychologów, trzech specjalistów terapii uzależnień.

W 2012 r. z konsultacji i porad indywidualnych skorzystało również 61 rodziców w wieku od 32 do 74 lat, gdy rok wcześniej 56 rodziców w wieku od 25 do 68 lat.

➤ *Zajęcia terapeutyczne z elementami terapii zajęciowej dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem i współuzależnionej:*

W okresie od września do grudnia 2012 r. prowadzono zajęcia rozwojowe z elementami terapii zajęciowej dla dzieci i młodzieży wywodzącej się z rodzin o niskim statusie ekonomicznym, dysfunkcyjnym. Warsztaty odbywały się raz w tygodniu, w soboty i trwały średnio 5 godzin dydaktycznych, a uczestniczyło w nich 16 osób w wieku od 10 do 15 r.ż. Zajęcia prowadziło dwóch psychologów.

Od października 2010 r. w poradni prowadzono także zajęcia terapii zajęciowej – warsztaty teatralne dla 6 osób w wieku 13 do 20 r.ż. Odbiorcami projektu była młodzież zagrożona uzależnieniami, sprawiająca problemy wychowawcze, przebywająca w gdyńskich domach dziecka, czy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Spotkania prowadzili:

- instruktor terapii zajęciowej,
- psycholog

raz w tygodniu w godzinach od 16 do 18 .

Warsztaty teatralno-terapeutyczne umożliwiały młodzieży atrakcyjne spędzanie wolnego czasu, a równocześnie uczyły współpracy, akceptacji samego siebie oraz wyrażania własnych emocji. Poprzez uczestnictwo w zajęciach nastolatki mogli uświadomić sobie swoje mocne strony oraz własne możliwości przydatne w codziennych relacjach z rówieśnikami. Dzięki wsparciu psychologa posiadającego uprawnienia pedagogiczne, zajęcia dawały okazję uczestnikom do pracy nie tylko przy pokonywaniu trudności psychologicznych, ale również umożliwiały uzupełnienie braków edukacyjnych. W trakcie zajęć prowadzący wykorzystywał różne metody terapeutyczne, np. dramy.

W trakcie realizacji poszczególnych projektów osiągnięto następujące cele:

- Adresaci programu poznali i utrwaliли poprzez konkretne działania i realne zmiany w życiu konstruktywne sposoby radzenia sobie z problemami, chroniące przed podejmowaniem zachowań patologicznych, tj.: alkoholizm, narkomania, destrukcyjne relacje rówieśnicze;
- Dzieci korzystające z oferty warsztatów teatralno-terapeutycznych miały możliwość rozwijania swoich zainteresowań oraz poznanie konstruktywnych form spędzania wolnego czasu, nawiązania nowych kontaktów;
- Korzystanie z różnorodnych form pomocy dawało szansę redukcji deficytów i braków edukacyjnych, a równocześnie możliwość rozwijania zainteresowań i uzdolnień;
- Następowala poprawa funkcjonowania w rodzinie i życiu społecznym.

Jednym z ważnych ogniw w procesie realizacji założeń Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gdyni w 2012 r. był również Zespół Placówek im. Kazimierza Lisieckiego „Dziadka” w Gdyni. W strukturach Zespołu odnajdujemy:

1. Ognisko Wychowawcze, w ramach którego zrealizowano:

- pakiet regularnie przeprowadzanych zajęć dla 3 grup wychowawczych dzieci w wieku od 7 do 12 roku życia, które obejmowały:
 - zajęcia z elementami socjoterapii,
 - warsztaty artystyczne (plastyczne, taneczne),
 - kulinarne,
 - pracownię multimedialną,
 - warsztat techniczny,
 - program zajęć sportowych (w tym dostęp do pływalni krytej oraz sali sportowej);
- reedukacyjne zajęcia indywidualne prowadzone w formach:
 - pomocy w nauce na różnych poziomach nauczania,

- wsparcia psychologicznego,
- diagnozy psychologicznej;
- organizacja wolnego czasu w okresie ferii zimowych i wakacji letnich poprzez wspólne wyjścia i wycieczki, a także zajęcia na terenie placówki;
- utrzymywano stały kontakt z rodzicami i opiekunami prawnymi dzieci, przy czym stworzono im możliwość udziału w warsztatach edukacyjnych, m.in. dotyczących wiedzy na temat okresów rozwojowych dziecka i związanych z tym jego rzeczywistych potrzeb, systemu nagród i kar, korzyści i konieczności konsekwentnego działania wobec dziecka;
- prowadzono stały kontakt z kuratorami, pedagogami szkół i innymi instytucjami;
- systematycznie raz w miesiącu prowadzono spotkania ze specjalistami: psychologiem, diagnostą, reintegratorem rodzin i pracownikiem socjalnym oraz psychologiem w celu omówienia wspólnej strategii oddziaływania na dziecko i rodzinę;
- regularnie dwa razy w miesiącu prowadzono spotkania superwizyjne z psychologiem w celu podniesienia kompetencji pracowników, usprawnienia komunikacji pomiędzy nimi oraz lepszego zrozumienia zachowania dzieci i młodzieży;
- wybrani pracownicy otrzymali możliwość wzięcia udziału w szkoleniu dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego;
- organizowano cykliczne spotkania stałego Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka;
- zapewniano dzieciom nieodpłatnie posiłki;
- organizowano imprezy okolicznościowe z okazji świąt, jak np. z okazji: Dnia Dziecka, Walentynek, Dnia Babci i Dziadka, Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia;
- współpracowano z wolontariuszami.

W 2012 r. z pomocy Ogniska Wychowawczego skorzystało 50 rodzin, w tym 59 dzieci. Problem uzależnienia od środków psychoaktywnych obecny był w 3 rodzinach,

2. Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego, w ramach której zrealizowano:

- zajęcia w 3 grupach socjoterapeutycznych dla młodzieży w wieku gimnazjalnym, które obejmowały:
 - socjoterapię,
 - warsztaty artystyczne (w tym: filmowe, taneczne, teatralne, plastyczne, czy kreatywnego szycia),
 - kulinarne,

- warsztaty techniczne,
- pracownię multimedialną,
- program zajęć sportowych poprzez dostęp do pływalni krytej oraz sali sportowej z wyposażeniem do ćwiczeń siłowych;
- indywidualne zajęcia reedukacyjne prowadzone w formie:
 - pomocy w nauce szkolnej,
 - wsparcia psychologicznego,
 - diagnozy psychologicznej;
- zajęcia dla 4 grup pracujących z małymi dziećmi, tj. od 4 do 7 r. ż. oraz z ich rodzicami metodą Ruchu Rozwijającego wg Weroniki Sherborne; w każdej grupie przeprowadzono cykl 12 spotkań warsztatowych;
- 3 edycje grup psychoedukacyjnych dla młodzieży, dla których zajęcia odbywały się raz w tygodniu, tj.:
 - 1 edycja – 16 spotkań (między październikiem 2011 r. a 25.01.2012 r.),
 - 2 edycja – 15 spotkań (między 7.03.2012 r. a 20.06.2012 r.),
 - 3 edycja - 13 spotkań (między 19.09.2012 r. a 12.12.2012 r.);

Oprócz wyżej wymienionych działań w 2012 r. Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego realizowała również takie same przedsięwzięcia jak Ognisko Wychowawczew części dotyczącej:

- stałego kontaktu ze specjalistami, instytucjami, z rodzicami, opiekunami prawnymi podopiecznych,
- organizacji imprez okolicznościowych, czy też czasu wolnego w okresie ferii zimowych i letnich,
- pomocy w formie nieodpłatnych posiłków.

W 2012 r. z pomocy Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego skorzystało 42 dzieci w grupach socjoterapeutycznych, 33 osób w grupach psychoedukacyjnych oraz 48 osób w grupach Ruchu Rozwijającego metodą Weroniki Sherborne. W czterech rodzinach młodzieży korzystającej z oferty placówki odnotowano problem uzależnienia od środków psychoaktywnych.

3. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (SOW)

W ramach działalności Ośrodka:

- Prowadzono pomoc psychologiczną dla osób doświadczających przemocy poprzez indywidualne spotkania, a także udział w grupie wsparcia;

- ofiarom przemocy udzielono schronienia w Hostelul dla Osób Doświadczających Przemocy;
- zorganizowano terapię indywidualną dla osób doświadczających przemocy (niezależnie od wieku), realizowaną w gabinetach prywatnych;
- zorganizowano także terapię indywidualną dla wybranych podopiecznych Ogniska Wychowawczego i Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego;
- realizowano terapię systemową oraz konsultacje dla członków rodzin, w których występuje zjawisko przemocy, zgłaszających się dobrowolnie lub mających nakaz sądowy;
- wszczęto interwencje kryzysowe oraz procedurę „Niebieskiej Karty” wobec wybranych osób, które zgłosiły przemoc domową (przy współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym oraz w związku z uczestnictwem w spotkaniach grup roboczych);
- zrealizowano pakiet zajęć korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie, którzy do uczestnictwa w programie zgłosili się dobrowolnie lub poprzez nakaz sądowy. Program realizowano w budynku MOPS w Gdyni przy ul. Grabowo 2;
- prowadzono poradnictwo prawne dla osób doświadczających przemocy;
- realizowano projekt „Niebieski pokój”, w który umożliwiał przeprowadzenie rozmów z dziećmi.

Ogółem w 2012 r. Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie udzielił pomocy 356 osobom, które doświadczyły przemocy domowej, w tym:

- ✓ 42 osoby umieszczono w Hostelul dla Osób Doświadczających Przemocy,
- ✓ założono 12 Niebieskich Kart ofiarom przemocy w rodzinie,
- ✓ przeprowadzono 293 indywidualnych konsultacji,
- ✓ 40 osób wzięło udział w terapii systemowej,
- ✓ 26 osób skorzystało z poradnictwa prawnego,
- ✓ 26 osób uczestniczyło w terapii indywidualnej,
- ✓ 54 osoby wzięły udział w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy.

Problem uzależnienia od środków psychoaktywnych dotyczył 6 rodzin klientów Ośrodka.

⇒ Pomocy rodzinom z problemem narkotykowym udzielał - w ramach działalności ściśle powiązanej z Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii - także Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni.

Ogółem w 2012 r. pomocą społeczną objęto 5176 rodzin, w których liczba osób wynosiła 9307. Pod opieką MOPS znajdowały się 20 osób, u których potwierdzono uzależnienie od środków psychoaktywnych. Były to osoby samotne.

Wszystkie dziania prowadzone przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz rodzin zagrożonych uzależnieniami, w tym dotkniętych problemem narkomanii, miały na celu:

1. Motywowanie klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej do powstrzymania się przed nadużywaniem środków odurzających.
2. Uświadomienie rodzinom istnienia problemu narkotykowego oraz eliminacja zjawiska zaprzeczania problemowi uzależnienia lub minimalizowania jego negatywnych skutków na wszystkich członków rodziny.
3. Motywowanie współuzależnionych członków rodzin do podjęcia terapii i uczestnictwa w grupach wsparcia.
4. W przypadku decyzji członków rodzin o udziale w terapii – pilotowanie i monitorowanie postępów uczestników.
5. Motywowanie rodziców i opiekunów prawnych do *zapisania* dzieci do świetlic socjoterapeutycznych.
6. W ramach wytycznych przeprowadzanego projektu „Rodzina Bliżej Siebie”, motywowanie współuzależnionych członków rodzin do skorzystania z możliwości leczenia odwykowego oraz terapii. Łącznie dzięki realizacji projektu w 2012 r.:
 - ✓ z terapii dla osób współuzależnionych skorzystało 6 osób,
 - ✓ zdiagnozowano syndrom DDA u 25 osób,
 - ✓ terapii dla osób z syndromem DDA udzielono 32 osobom
7. Świadczenie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego.
8. Rozpowszechnianie informacji na temat możliwości zapobiegania i wychodzenia z uzależnienia przy wsparciu ofert pomocowych gdyńskich instytucji i organizacji zajmujących się problemem (w tym rozpowszechnianie ulotek, informatorów oraz danych teleadresowych konkretnych placówek).
9. Organizacja zajęć z zakresu profilaktyki uzależnienia dla 45 osobowej grupy dzieci i młodzieży, pochodzących z rodzin będących klientami MOPS, w których zdiagnozowano problem uzależnienia bądź istnieje zagrożenie jego wystąpienia. W ramach projektu pięć razy w tygodniu odbywały się zajęcia, po 4 godziny każdego dnia, zamiennie dla dwóch grup dzieci i młodzieży a w tym:
 - zajęcia socjoterapeutyczne – w okresie od 15.10.12 do 31.12.12 r. odbyło się 15 godzin zajęć socjoterapeutycznych dla grupy młodszej oraz 12 dla grupy starszej.
 - realizowano wyjścia uspołeczniające – każda z grup miała po 2 wyjścia, w tym grupa starsza była w kinie, grupa młodsza w kinie i w teatrze,
 - prowadzono konsultacje psychologiczne dla dzieci i ich opiekunów/rodziców w wymiarze 48 konsultacji dla dzieci z grupy młodszej i 20 konsultacji dla ich rodziców oraz 43 konsultacje dla młodzieży i 7 dla ich rodziców,
 - kierowano dzieci i młodzież do innych placówek na diagnozy psychologiczne występujących zaburzeń – 2 rodziców zmotywowano do wystąpienia o diagnozę do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 2,
 - organizowano korepetycje dla dzieci i młodzieży z wolontariuszami w wymiarze 96 godzin,

korepetycje realizowało 20 wolontariuszy,

- odbywały się warsztaty plastyczne dla 2 grup, w łącznym wymiarze 21 godzin zajęć
- utrzymywano stały kontakt z kluczowymi podmiotami, instytucjami i ich przedstawicielami takimi jak: kuratorzy Sądu Rodzinnego, pracownicy socjalni, asystenci rodzin, koordynatorzy rodzin zastępczych, z MOPS, pedagodzy i psychologzy szkolni, specjaliści z poradni psychologiczno-pedagogicznej, pracownicy ZPS, Fundacją „Kreatywni”. Organizowane były imprezy okolicznościowe jak: andrzejki, mikołajki, wigilia. Podczas zajęć zapewniony był ciepły posiłek.

Głównym celem realizacji projektu było:

- poprawa funkcjonowania szkolnego – motywacja do uzyskiwania wyższych wyników w szkole oraz większe zainteresowanie nauką, odrabianiem lekcji, poprawa frekwencji szkolnej,
- poprawa funkcjonowania w grupie – chętnie mówienie o sobie, aktywna praca w grupach socjoterapeutycznych, podejmowanie inicjatyw na rzecz grupy,
- poprawa w zakresie indywidualnego funkcjonowania i stwierdzonych zaburzeń – redukcja napięcia psychofizycznego, poprawa koncentracji i uwagi, zgłaszanie potrzeb do wychowawców, zmniejszenie się liczby zachowań agresywnych.

10. Współpracę ze stowarzyszeniami oraz innymi podmiotami, które pracują z zagrożonymi uzależnieniem dziećmi i młodzieżą, wywodzących się z grup wysokiego ryzyka (w tym np.: świetlice socjoterapeutyczne).

Z ofertą działań na rzecz środowisk zagrożonych uzależnieniami wystąpiło w 2012 r. Stowarzyszenie „Lepsze życie” na Rzecz Zdrowienia z Kryzysów Psychiczych i Osobistego Rozwoju. Program pn. „Kochać i pracować” adresowano do grupy młodych osób w wieku 18-30 lat będących w kryzysie psychicznym związanym z wchodzeniem w dorosłość i pochodzących z rodzin patologicznych. Nierzadko osoby te w związku z napotykanymi trudnościami ryzykownie piły alkohol, eksperymentowały z używkami, narkotykami.

Celem programu było wsparcie psychiczne uczestników w momencie kryzysu rozwojowego, uczenie zachowań przydatnych w procesie adaptacji do nowych ról społecznych, a tym samym zapobieganie rozwojowi ryzykownych i dysfunkcyjnych zachowań. Ogółem z projektu w 2012 r. skorzystało 30 osób, w tym w zajęciach grupowych uczestniczyło 12. Nabór uczestników prowadzono poprzez współpracę z :

- Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Gdyni, ul. Reja 2a
- Powiatowym Urzędem Pracy w Gdyni
- Centrum Zdrowia Psychicznego w Gdyni, ul. Traugutta 9.

Projekt realizowano dwuetapowo. Prowadzono konsultacje psychologiczne celem przygotowania uczestników do pracy w grupie terapeutycznej. W grupach terapeutycznych stosowano metody terapii psychoanalitycznej. Spotkania grupy psychoterapeutycznej odbywały się dwa razy w tygodniu.

3. PROFILAKTYKA III-RZĘDOWA

Proces uzależnienia od środków psychoaktywnych zaczyna się i rozwija bez świadomości zainteresowanej osoby. Uzależnienie jest działaniem szkodzącym zarówno danej osobie, jak i jej otoczeniu.

Celem profilaktyki III-rzędowej mającej charakter leczniczo – rehabilitacyjny jest przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego, ograniczenie szkód zdrowotnych związanych z uzależnieniem oraz umożliwienie osobie leczącej się powrotu do społeczeństwa.

Głównym podmiotem świadczącym pomoc terapeutyczną, medyczną osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych oraz członkom ich rodzin na terenie Gdyni jest

Przychodnia Terapii Uzależnień (PTU), będąca w strukturze OPiTU.

W PTU w 2012 zarejestrowano ogółem 893 pacjentów (w 2011: 850), wśród których:

- pacjenci uzależnieni: **481 (452 w 2011)**, w tym 280 po raz pierwszy (**270 w 2011**),
- pacjenci współuzależnieni: **412 (398)**, w tym po raz pierwszy **288** osoby (301).

Udzielono ogółem 4583 (4125) porad indywidualnych, w tym:

- dla uzależnionych: **2875 (2519)** - dla współuzależnionych: **1708 (1606)**

Udzielono ogółem 1644 (1725) świadczeń grupowych, w tym

- dla uzależnionych: **941 (1008)** - dla współuzależnionych: **703 (717).**

Tabela nr 13: Porównawcze dane statystyczne dotyczące osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i współuzależnionych leczonych w Przychodni Terapii Uzależnień.

	KATEGORIA	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
I	Liczba zarejestrowanych Uzależnionych	440	452	481
A	po raz pierwszy	256	270	280
B	Kobiet	90	96	93
II	Liczba zarejestrowanych współuzależnionych	350	398	412
A	po raz pierwszy	282	301	288
B	Mężczyzn	74	87	102
III	Łączna liczba zarejestrowanych pacjentów	790	850	893
IV	Ilość przyjęć indywidualnych	3313	4125	4583
a	Specjaliści psychoterapii Uzależnień	2444	3228	3449
b	Instruktor terapii uzależnień	483	599	720
c	Lekarze	197	298	414

A	Dla uzależnionych	2189	2519	2875
B	Dla współuzależnionych	1124	1606	1708
V	Ilość świadczeń grupowych	841	1725	1644
A	Dla uzależnionych	602	1008	941
B	Dla współuzależnionych	239	717	703

Źródło: PTU w Gdyni

Należy zaznaczyć, iż leczenie odbywa się na zasadzie dobrowolności i nieodpłatności, co wynika z *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i Ustawie o ochronie zdrowia psychicznego*. Jak wynika z tabeli nr 13 liczba ogółem zarejestrowanych, zarejestrowanych po raz pierwszy, współuzależnionych corocznie wzrasta, co świadczyć może o wzroście świadomości o zagrożeniach związanych z uzależnieniem oraz szkodach zdrowotnych związanych z uzależnieniem od środków psychoaktywnych. Zaobserwowano również znaczny wzrost liczby porad indywidualnych, które tworzą alternatywę do zajęć grupowych. Indywidualna terapia daje możliwość dostosowania do potrzeb beneficjenta ustalonych celów i osiągniętych rezultatów.

W ramach terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych w PTU przeprowadzono 16 maratonów terapeutycznych, w tym:

- 8 dla uzależnionych (podstawowy program terapii: 4, pogłębiony: 4)
- 8 dla współuzależnionych.

Dla porównania w 2011 r. zorganizowano 10 maratonów terapeutycznych dla wyżej wymienionej grupy odbiorców. Ogółem w 2012 r. udzielono 152 (89) dodatkowych świadczeń grupowych, a w maratonach średnio udział wzięło około 10 osób (około 9 osób w 2011).

Terapię uzależnionych jak i współuzależnionych na terenie Gdyni prowadziła również Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe Poradnia Profilaktyki Uzależnień. W 2012 r. poradnia udzieliła ogółem pomocy 358 osobom zamieszkałym, bądź uczącym się na terenie Gdyni i jej okolic. W ramach tego pomocą indywidualną objęto 321 osób, a grupową 37 osób.

Tabela nr 14: Liczba pacjentów Edukacyjnej Kliniki Poradni Profilaktyki Uzależnień w latach 2010 - 2012

Lp.	Rok	Terapia		OGÓLEM LICZBA OSÓB
		Indywidualna	Grupowa	
1.	2010	275	76	351
2.	2011	317	15	332
3.	2012	321	37	358

Źródło: Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe Poradni Profilaktyki Uzależnień

Podobnie, jak w Ośrodku Profilaktyki i Terapii Uzależnień pacjenci głównie korzystają z porad indywidualnych.

Strukturę wiekową zarejestrowanych pacjentów za okres ostatnich trzech lat przedstawia tabela nr 15 .

Tabela nr 15: Przekrój wiekowy pacjentów z Edukacyjną Kliniką Poradni Profilaktyki Uzależnień w latach 2010 - 2012

Lp.	Rok	Liczba pacjentów			OGÓŁEM
		Wiek 7-13 r.ż.	Wiek 14-26 r.ż.	Powyżej 26 r.ż.	
1.	2010	68	138	145	351
2.	2011	60	107	165	332
3.	2012	81	117	160	358

Źródło: Edukacyjna Klinika Centrum Arrupe Poradnia Profilaktyki Uzależnień

W 2012 roku poradnia prowadziła następujące działania:

➤ Terapia indywidualna:

Celem indywidualnej terapii uzależnień było motywowanie do zaprzestania sięgania przez pacjenta po wszelakie środki uzależniające.

W okresie realizacji zadania terapią indywidualną objęto 52 osoby (w 2011 r.: 46) w wieku od 14 do 26 lat oraz 5 osób (w 2011 r.: 6) w wieku powyżej 26 lat używających lub uzależnionych od narkotyków. Ponadto ofertą terapeutyczną otoczono 46 rodziców oraz innych bliskich (żony, rodzeństwo) osób uzależnionych od środków psychoaktywnych. Przekrój wiekowy pacjentów odnajduje się w przedziale od 31 do 69 r.ż. W zależności od złożoności problemu oferta kliniki przewidywała terapię krótkoterminową trwającą 12-16 spotkań (do 4 miesięcy) , a także długoterminową – ponad 48 spotkań (1 rok). Terapię prowadziło 3 specjalistów terapii uzależnień oraz psycholog.

Podjęte działania miały za zadanie udzielenie pomocy młodzieży i ich rodzinom w rozwiązywaniu trudnych sytuacji i różnego typu problemów, związanych z poważnymi kryzysami rozwojowymi, wiekiem dojrzewania, używaniem środków psychoaktywnych bądź innymi formami uzależnienia. Objęcie pomocą terapeutyczną również rodzin młodzieży stworzyło warunki sprzyjające całościowemu rozwojowi młodego człowieka i pomoc i wsparcie środowisku rodziny. Rodzice mogli nauczyć się sposobów praktycznego oddziaływania wychowawczego przez zniwelowanie własnych trudności psychologicznych, jak: problemy w komunikacji, brak kontroli impulsów emocjonalnych, nieumiejętność radzenia sobie ze stresem itp. Zajęcia indywidualne obejmowały: konsultacje, poradnictwo, terapię krótko – i długoterminową oraz interwencję kryzysową.

Osiągnięto następujące cele:

- Beneficjenci objęci programem terapii indywidualnej dokonali strukturalnych zmian wewnętrznych, nabyli umiejętności koniecznych w rozwiązywaniu problemów i trudności będących przyczyną destrukcyjnych zachowań, poprawili zdolność konstruktywnego funkcjonowania w rodzinie i życiu społecznym
- Rodziny i osoby bliskie osób uzależnionych otrzymały wszechstronne wsparcie i pomoc psychologiczną i edukacyjną w utrzymaniu stabilizacji rodziny, stabilizacji indywidualnej i wspieraniu utrzymania abstynencji

przez dzieci;

- Młodzi ludzie uczestniczący w grupie wsparcia dla młodzieży uzależnionej podjęli pracę, co pomogło im w utrzymaniu abstynencji i pełnej reintegracji społecznej;
- Rodzice dzieci otrzymali pomoc i wsparcie w rozwijaniu swoich umiejętności wychowawczych.

VI. PODSUMOWANIE

Raport przedstawia informacje o zagrożeniach, dostępie do leczenia i formach profilaktyki adresowanej do różnych grup odbiorców. Prezentuje integrowanie wszystkich podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie narkomanii, zarówno w zakresie ograniczania podaży i niesienia pomocy osobom uzależnionym, jak i w realizacji programów profilaktycznych. Wartością programu jest kontynuowanie działań gwarantujących systematyczność, doskonalenie form pracy i dostępność do usług. Szeroki zakres aktywności, różnorodność i wielość podejmowanych inicjatyw determinują skuteczność w walce z problemami uzależnień. Za szczególnie istotne uznać należy wszystkie obszary działań adresowanych do dzieci i młodzieży, które przygotowują do odpowiedzialnego życia, wspierają w zmaganiu się z trudnościami, służą kształtowaniu charakterów, uczą kreatywności, wyposażają w umiejętności interaktywne.

Analiza zagrożeń potwierdza wagę doskonalenia form i poszukiwania nowych obszarów działań, nieustawanie w ograniczaniu dostępu do środków psychoaktywnych i istotną rolę edukacji w uświadamianiu zagrożeń, jakie niosą. Dostęp do środków uzależniających uzasadnia konieczność wszystkich działań i inicjatyw, których celem jest zarówno tworzenie atrakcyjnych ofert rozwijających zainteresowania i pasje, jak i wspierających osoby zagrożone uzależnieniem i uzależnione.

Opracował zespół:

1. Naczelnik Wydziału Zdrowia – Teresa Marzejon
2. Zastępca Naczelnika Wydziału Zdrowia – Ewa Pinkowska
3. Główny Specjalista – Katarzyna Janiszewska

Nadzór nad opracowaniem:

Wiceprezydent Miasta Gdyni – Ewa Łowkiel